

Bedömargruppens yttrande över kvalitetssäkringsarbetet vid Luleå tekniska universitet

Bedömargruppens uppdrag

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har gett oss i uppdrag att granska kvalitetssäkringsarbetet vid Luleå tekniska universitet. I detta yttrande framgår våra bedömningar med vidhängande motiveringar och ett förslag till samlat omdöme.

Härmed överlämnar vi vårt yttrande till UKÄ.

Bedömargruppens sammansättning

I bedömargruppen har följande ledamöter ingått:

- Professor Agneta Ljung Djärf, Högskolan Kristianstad (ordförande, sakkunnig)
- Docent Anna Kiessling, Karolinska institutet (sakkunnig)
- Docent Marie Ernst Bravell, Stiftelsen Högskolan i Jönköping (sakkunnig)
- Professor Frans Prenkert, Örebro universitet (sakkunnig)
- Professor Helka-Liisa Hentilä, Uleåborgs universitet, Finland (sakkunnig internationell bedömare)
- Gabriel Aspegren, Chalmers (studentrepresentant)
- Tobias Larsson, Uppsala universitet (doktorandrepresentant, deltog t.o.m. 2022-08-21)
- Enhetschef Pia Lindberg, Polismyndigheten (arbetslivsföreträdare).

Bedömargruppens arbete

Granskningen har utgått ifrån de krav som ställs i högskolelagen (1992:1434) och högskoleförordningen (1993:100) samt i *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG 2015)*¹. Se vidare *Vägledning för granskning av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete (UKÄ 2018)*. Underlag för bedömningen har utgjorts av lärosätets självvärdering, studentinlaga samt dokumentation kopplat till de fördjupningsspår som bedömargruppen har granskat vid det andra platsbesöket. Intervjuer har genomförts i samband med två platsbesök, med representanter för lärosätet och för studenter och doktorander samt med arbetslivsföreträdare som lärosätet samarbetar med. Scheman för platsbesöken återfinns i bilaga 1 och 2.

Bedömningsprocessen

På grundval av underlagen har vi granskat lärosätets kvalitetssäkringsarbete och gjort en bedömning utifrån nedanstående bedömningsområden.

Bedömningsområden:

- styrning och organisation
- förutsättningar
- utformning, genomförande och resultat

¹ Se även UKÄ:s översättning *Standarder och riktlinjer för kvalitetssäkring inom det europeiska området för högre utbildning (ESG), 2015*.

- jämställdhet
- student- och doktorandperspektivet
- arbetsliv och samverkan.

UKÄ har delgivit lärosätet vårt preliminära yttrande för att ge möjlighet att korrigera eventuella faktafel. Delningstiden var tre veckor. Vi har tagit del av lärosätets svar (se bilaga 4), och i de fall där vi gjort bedömningen att det har varit befogat har yttrandet korrigerats.

För bedömargruppen

Agneta Ljung Djärf
Ordförande

Bedömargruppens bedömning

Luleå tekniska universitet

Lärosäte Luleå tekniska universitet	ID-nr A-2021-06-5199
<p>Bedömningsområde: Styrning och organisation</p> <p>Bedömning med motivering: Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet <i>Inte tillfredsställande</i></p> <p>Sammanfattningsvis menar bedömargruppen att lärosätets arbete mot ett sammanhållet kvalitetsledningssystem som relaterar till lärosätets övergripande mål och strategi i sig är positivt. Men samtidigt återstår det arbete med att på ett enhetligt vis beskriva kvalitetsledningssystemets områden, modeller, processer och aktiviteter samt hur de är uppbyggda och sammanlänkade för att säkerställa kvaliteten i utbildningarna. Bedömargruppen är dessutom tveksam till att lärosätets interna förbättringscykel i nuvarande form är kvalitetsdrivande nog, för att säkerställa nydanande utbildning av hög kvalitet vid lärosätet. Förbättringsbehov har identifierats inom kvalitetssäkringen av de underlag som ligger till grund för analyser och åtgärder. Bedömargruppens uppfattning är också att det finns brister i systematiken i hur åtgärdsbehov som identifieras igenom kvalitetsledningssystemet tas tillvara enligt lärosätets cykliska modell för ständigt förbättringsarbete (PDSA-cykeln). Bristerna gäller både hur olika PDSA-cykler kopplar till varandra och balansen i cykelns olika steg, där stort fokus ligger på insamling av data och beskrivning av nuläge.</p> <p>Lärosätet bör också förbättra systematiken i att identifiera och ta tillvara åtgärdsbehov i sitt kvalitetsarbete samt hur information som genereras av kvalitetssystemet ska publiceras, kommuniceras och få spridning både internt och externt. Bedömargruppen menar att det nyligen inrättade kvalitetsrådet är en viktig åtgärd som kan ge goda förutsättningar för att hålla samman och stödja fortsatt utveckling av lärosätets kvalitetsarbete.</p> <p>Bedömargruppen har identifierat följande styrkor inom bedömningsområdet:</p> <ul style="list-style-type: none"> Fakultetsnämndernas uppföljningar och utvärderingar är integrerade i den interna styrmodellen för verksamhetsplanering, vilket kan ge förutsättningar för att utvärderingsresultat från dessa delar av kvalitetsledningssystemet omsätts i åtgärder i den strategiska styrningen. Det finns en fastställd medarbetarpolicy och en kvalitetspolicy som betonar allas ansvar att driva och utveckla lärosätets kvalitetskultur. Det nyligen inrättade kvalitetsrådet kan ge goda förutsättningar för att hålla samman och stödja fortsatt utveckling av lärosätets kvalitetsarbete. <p>Bedömargruppen har identifierat följande utvecklingsområde inom bedömningsområdet:</p> <ul style="list-style-type: none"> Lärosätet behöver utveckla det samlade kvalitetsledningssystemet så att dess modeller, processer och aktiviteter inom systemets fyra områden tydligt hänger samman. Lärosätet behöver också säkerställa att beskrivningar av modeller, komponenter, processer och former för uppföljning stämmer överens i olika styrdokument. Lärosätet behöver säkerställa att centrala underlag som ligger till grund för analyser och identifierar åtgärdsförslag är tillförlitliga och av hög kvalitet. Lärosätet behöver tydliggöra systematiken i hur åtgärdsbehov som identifieras igenom kvalitetsledningssystemet tas tillvara i den strategiska styrningen, kvalitetsarbetet och i utvecklingen av kvalitetssystemet med stöd av lärosätets cykliska modell för ständigt förbättringsarbete (PDSA-cykeln). Lärosätet behöver tydliggöra systematiken i hur och i vilka kanaler utvärderingsresultat och 	

Datum
2023-03-14Reg.nr
411-00342-21

åtgärder publiceras och kommuniceras internt och externt samt hur detta följs upp.

- Lärosätet bör öka inslaget av extern granskning oavsett resultat i interna analyser och tydliggöra med vilken regelbundenhet den ska ske.
- Lärosätet bör utveckla en systematik i arbetet med att avgöra vilka beslut och dokument som ska prioriteras i arbetet med översättning till engelska.

Bedömningar av bedömningsgrunder:

1.1 Lärosätets kvalitetssystem är uppbyggt för att säkerställa kvaliteten i utbildningarna och det relaterar till övergripande mål och strategier som lärosätet fastställt för sin utbildningsverksamhet.

Inte uppfyllt

Bedömargruppen anser att lärosätets arbete mot ett sammanhållet kvalitetsledningssystem som relateras till lärosätets övergripande mål och strategi i sig är positivt. Men samtidigt återstår det arbete med att på ett enhetligt vis beskriva kvalitetsledningssystemets områden, modeller, processer och aktiviteter samt hur de är uppbyggda och sammanlänkade för att säkerställa kvaliteten i utbildningarna. Bedömargruppen ställer sig tveksam till att lärosätets interna förbättringscykel är kvalitetsdrivande nog, för att säkerställa nydanande utbildning av hög kvalitet vid lärosätet. Bedömargruppen vill särskilt peka på behovet av kvalitetssäkring av de underlag som ligger till grund för analyser och åtgärder samt hur lärosätet systematiskt tar tillvara de åtgärdsbehov som identifieras igenom kvalitetsledningssystemet enligt lärosätets cykliska modell för ständigt förbättringsarbete (PDSA-cykeln). Bristerna gäller både hur olika PDSA-cykler kopplar till varandra och balansen i cykelns olika steg, där stort fokus ligger på insamling av data och beskrivning av nuläge.

Av självvärderingen framgår att principer och arbetsformer i lärosätets kvalitetsarbete finns beskrivna i styrdokumenterna *Kvalitetspolicy för Luleå tekniska universitet* och *Beskrivning av Luleå tekniska universitets kvalitetsledningssystem*. Båda dokumenten är uppdaterade 2020, bland annat med anledning av lärosätets nya vision. En förändring som infördes i beskrivningen av kvalitetsledningssystemet var enligt självvärderingen att integrera de olika kvalitetssystemen för utbildning och forskningsämnen i ett sammanhängande ledningssystem som även omfattar processer för styrning och ledning samt verksamhetsstöd. Kvalitetsledningssystemet beskriver, enligt ovan nämnda dokument, hur lärosätet arbetar för att säkerställa kvalitet i olika delar av verksamheten och hur arbetet med ständiga förbättringar bedrivs. Där framgår också att kvalitetsledningssystemet är uppdelat i områdena övergripande styrnings- och ledningsprocesser, utbildning, forskning samt verksamhetsstödjande processer och att kvalitetsarbetet inom varje område styrs och stöds genom olika dokument, processer och aktiviteter. Syftet med kvalitetsledningssystemets aktiviteter, processer och rutiner är enligt självvärderingen att säkerställa och utveckla kvalitet i samtliga verksamheter utifrån lärosätets uppdrag, vision och mål.

Självvärderingen beskriver att lärosätet tillämpar PDSA-cykeln inom alla delar av verksamheten. Modellen är enligt *Beskrivning av Luleå tekniska universitets kvalitetsledningssystem* uppdelad i fyra sammanhängande faser: planera, genomföra, följa upp och förbättra. Enligt självvärderingen stödjer och driver den därmed lärosätets kvalitetsarbete.

Bedömargruppen anser att arbetet mot ett sammanhållet kvalitetsledningssystem kan skapa förutsättningar för helhetsgrepp, synergieffekter och effektivitet i lärosätets kvalitetssäkringsarbete. Bedömargruppen menar dock att lärosätet har en del arbete kvar innan kvalitetsledningssystemet och dess områden, modeller, processer och aktiviteter samt dess inbördes relationer kan betraktas som sammanhållet och infört, så att systemet som helhet säkerställer kvaliteten i utbildningarna. Exempelvis ser bedömargruppen behov av att förtydliga den praktiska tillämpningen av PDSA-cykeln i det ständiga förbättringsarbetet, inte minst hur olika PDSA-cykler kopplar till varandra inom och

Datum
2023-03-14Reg.nr
411-00342-21

mellan kvalitetsledningssystemets fyra områden och organisationens olika nivåer och verksamheter.

Bedömargruppen menar också att området verksamhetsstödande processer inte på ett tillräckligt tydligt vis tydliggör vilka systematiska processer som ligger till grund för det kontinuerliga förbättringsarbetet inom verksamhetsstödet. Bedömargruppen saknar också en beskrivning av hur den årliga uppföljningen av kvalitetsledningssystemet konkret går till och vilka underlag som ingår i uppföljningsprocessen.

Bedömargruppen har funnit att de olika bedömningsunderlagen och platsbesöken ger en varierad bild av vad som är beslutat och planerat samt eventuellt provat och infört. Likaså menar bedömargruppen att det är oklart om alla aktiviteter för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling som listas i *Beskrivning av Luleå tekniska universitets kvalitetsledningssystem* är införda och används. Till exempel verkade *Process för hantering av klagomål* inte vara känd av olika intressenter vid platsbesöken och *Alumnuppföljning* beskrivs i självvärderingen som pausad sedan 2016. I flera fall framgår inte heller om eller hur den information som genereras genom olika aktiviteter och processer systematiskt tas tillvara samt hur information som genererats via dessa delar av systemet fångas upp och ligger till grund för kvalitetsutveckling, exempelvis sådant som listas under rubriken *Insamling av studenters, doktoranders och alumners synpunkter*.

Vidare har bedömargruppen vid en jämförelse av styrdokument noterat en rad inkonsekvenser mellan dokumenten, men också mellan dokumenten och lärosätets självvärdering. Exempelvis syftar den universitetsgemensamma modellen för utveckling och utvärdering av utbildning till att utvärdera det systematiska kvalitetsarbetet inom utbildning på grund och avancerad nivå, enligt *Beskrivning av Luleå tekniska universitets kvalitetsledningssystem*. Modellen uppges i samma styrdokument bestå av tre komponenter: uppföljning av kvantitativa data, framtagande av självvärderingen och externa granskningar (peer review). Utifrån dessa tre komponenter och en uppföljningsdialog mellan fakultetsnämnden och utbildningsledare för program, summeras och identifieras behov av förbättringar enligt styrdokumentet. Samma modell för utveckling och utvärdering av utbildning är även angiven i styrdokumentet *Modell för utveckling och utvärdering av utbildning*. Där framkommer ett bredare syfte som är att bidra till utveckling av utbildningar genom att identifiera förbättringsområden, åtgärder och uppföljning av dem, för att skapa kontinuitet i lärosätets utveckling och utvärderingsarbete samt säkerställa att utbildningar uppfyller de krav som framgår av externa och interna styrdokument och att utvecklingsarbete sker i enlighet med intentionerna i lärosätets vision, pedagogiska idé och CDIO (conceive, design, implement, operate). Modellen består enligt styrdokumentet av fyra komponenter (kvantitativa data, självvärdering, återföringsdialog och extern granskning).

Utifrån variationen i de olika beskrivningarna menar bedömargruppen att lärosätet behöver synkronisera sina styrdokument, förtydliga syftet och utvärderingsobjektet samt på ett enhetligt vis beskriva vilka komponenter som ingår. Bedömargruppen anser att variationerna försvårar förståelsen av kvalitetsledningssystemet och dess praktiska tillämpning. Ett utvecklingsområde är därför att se över och säkerställa en enhetlig beskrivning av kvalitetsledningssystemet och dess innehåll i samtliga styrdokument. En enhetlighet, tydlighet och konkretisering av systemets beskrivningar är enligt bedömargruppen också en avgörande förutsättning för interna och externa intressenters förståelse av hur systemet bidrar till att lärosätet identifierar utvecklingsområden och genomför relevanta åtgärder.

Bedömargruppen vill här även peka på att den variation som kommer till uttryck i olika styrdokument möjligen reflekterar en variation även i systemets tillämpning. Som exempel kan nämnas att de utbildningsspecifika delarna av fakultetsnämndernas rapporter i vissa fall är formulerade som en sammanfattning av fakultetsnämndernas dialog med utbildningsledare för program och huvudansvarig utbildningsledare, medan de i andra fall förefaller sammanfatta fakultetsnämndens analys och bedömning som sedan ligger till grund för dialog.

Utöver de inkonsekvenser som beskrivits ovan ser bedömargruppen också några utmaningar i det kvalitetsledningssystem som beskrivs. Exempelvis framkommer, i tillgängligt underlag och vid platsbesök, att analys av kvantitativa data får en mycket central betydelse i det praktiska arbetet utifrån *Modell för utveckling och utvärdering av utbildning*. Platsbesöket förstärkte på den punkten bedömargruppens bild av att fakultetsnämndens analyser i hög grad fokuseras mot att identifiera sådant som lärosätet bedömer inte fungerar väl enligt uppsatta kriterier ("röda siffror"), medan sådant som lärosätet bedömer fungerar väl enligt uppsatta kriterier ("gröna siffror") inte verkar få samma fokus i uppföljningen. Platsbesöket visade också att valda kvantitativa data i varierande omfattning uppfattas relevanta för olika utbildningsområden och att områdena kan argumentera för att "röda siffror" inte tyder på brister. Bedömargruppen anser att om lärosätets modell för utveckling och utvärdering av utbildning ska fungera kvalitetsdrivande, behöver lärosätet öka de mer programnära och kvalitativt analytiska inslagen.

Den fastställda mallen för utbildningarnas självvärdering har, enligt bedömargruppen, ett relevant innehåll med bland annat kopplingar till utbildningens arbete med målmatrix, pedagogisk idé, enkäten *Nöjd Student Index*, och en tydlig koppling till lärosätets vision. Bedömargruppen har under granskningen dock stött på en rad utmaningar kopplat till de underlag som ligger till grund för utbildningsprogrammets självvärderingar och därmed i förlängningen också för fakultetsnämndernas analys och rapport. Exempelvis uppger utbildningsledarna påfallande ofta i sina självvärderingar att resultatet i enkäten *Nöjd student index* inte är ett användbart underlag för analys på grund av låg svarsfrekvens. Fakultetsnämndernas rapport pekar också på generella brister i programrådets genomförande enligt den fastställda ordningen. Av fakultetsnämndernas rapporter framgår också att det är svårt att dels få in självvärderingar från alla utbildningsprogram, dels att få in självvärderingar som till sitt innehåll och utformning uppfyller fakultetsnämndernas förväntningar på underlag för kvalitetssäkring av utbildning.

Bedömargruppen anser att lärosätet behöver säkerställa att de underlag som ligger till grund för lärosätets analyser och åtgärdsförslag är tillförlitliga och av hög kvalitet. Som en åtgärd i den riktningen har bedömargruppen noterat att fakultetsnämnderna diskuterat åtgärdsförslag kopplat till utbildningsledaruppdraget med rektor under hösten 2021, och inlett ett utvecklingsarbete som syftar till att förbättra utbildningsledarnas förutsättningar för att arbeta med strategisk utveckling och kvalitetssäkring. Exempelvis överväger lärosätet att utveckla en obligatorisk introduktionskurs för nya utbildningsledare. Bedömargruppen instämmer i att utvecklingsarbetet är viktigt. Samtidigt vill bedömargruppen peka på behovet av att också överväga en översyn av utbildningsledarnas tidsmässiga förutsättningar för att säkerställa att relationen mellan deras ansvar och arbetsuppgifter i kvalitetssäkringsarbetet, exempelvis att utarbeta en högkvalitativ självvärdering, motsvarar den tid de har till förfogande. Bedömargruppen har vid platsbesöken noterat att utbildningsledare har begränsade resurser på i vissa fall så lite som 5 procent av en heltidstjänst till förfogande för uppdraget som utbildningsledare. Bedömargruppen rekommenderar därför lärosätet att inkludera en översyn av utbildningsledarnas tidresurs i översynen av uppdraget, om så inte redan är gjort.

Dessutom anser bedömargruppen att det finns frågetecken om genomförandet av extern granskning. Exempelvis lyfter självvärderingen, beskrivningen av kvalitetsledningssystemet och modellen för utveckling och utvärdering av utbildning fram extern granskning som en del av lärosätets kvalitetssäkringsarbete. Av modellen framkommer att respektive fakultetsnämnd ska besluta om extern granskning av utbildningar efter varje genomförd självvärderingsomgång och om det finns behov kopplat till kvantdata. Valet av utbildningar för extern granskning sker enligt lärosätets styrdokument genom en samlad bedömning som i huvudsak baseras på resultatet från självvärderingen och analysen av kvantitativa data, men det är utöver det inte tydliggjort för bedömargruppen vilka kriterier som ligger till grund för ett sådant beslut. Denna otydlighet ger inte grund för systematik i urvalet.

Extern granskning används mycket sparsamt enligt lärosätet. Sedan 2015 har extern granskning av

Datum
2023-03-14Reg.nr
411-00342-21

utbildning bara möjliggjorts för 15 av 100 utbildningsprogram enligt lärosätets lämnade uppgift i samband med det första platsbesöket. Den begränsade användningen av extern granskning är ett aktivt val som lärosätets ledning gjort. Vid platsbesöket uttryckte medarbetare på olika nivåer i organisationen sitt stöd för att det interna uppföljningssystemet i hög grad är tillräckligt som uppföljningsinstrument och att extern granskning därför inte behövs.

Bedömargruppen ställer sig dock tveksam till att den interna förbättrings cyklern i sin nuvarande form är tillräckligt tillförlitlig och kvalitetsdrivande, för att (i kombination med modellen för utvärdering av forskningsämne) bidra till att säkerställa lärosätets vision om nydanande utbildning av hög kvalitet vid lärosätet. Bedömargruppen menar att en kvalitetsdrivande uppföljningsmodell har mycket att vinna på att återkommande låta sin verksamhet speglas i externa perspektiv, vilket bedömargruppen också tycker sig få stöd för i lärosätets egen beskrivning i styrdokumentet av värdet av extern granskning av utbildning i lärosätets ständiga förbättringsarbete. Bedömargruppens rekommendation är därför att lärosätet bör överväga att tillämpa extern granskning med viss regelbundenhet i alla utbildningar oavsett resultat i interna analyser.

Av självvärderingen framkommer att modellen för kvalitetssäkring av forskarutbildning innehåller fyra komponenter, där tre komponenter är enkäter som syftar till att fånga upp doktoranders, handledares och doktorandalumners synpunkter och den fjärde är uppföljning av prefektens delegationsrätt för rekrytering och antagning av doktorander. Modellen följer en treårig cykel. Varje år analyseras också forskarutbildningarna utifrån kvantitativa data.

Bedömargruppen anser även här att fakultetsnämndens analys av utbildning på forskarnivå i hög grad fokuseras mot att identifiera sådant som inte bedömts fungera väl enligt uppsatta kriterier ("röda siffror"), medan sådant som bedömts fungera väl enligt uppsatta kriterier ("gröna siffror") inte verkar få samma fokus i uppföljningen. Extern granskning ingår som ett komplement i den interna uppföljningen, men enligt lärosätets lämnade uppgift i samband med det första platsbesöket har ingen utvärdering av utbildning på forskarnivå genomförts inom den interna uppföljningsprocessen sedan 2015.

Bedömargruppen anser att om lärosätets modell för utveckling och utvärdering av utbildning på forskarnivå ska fungera kvalitetsdrivande, behöver de kvalitativt analytiska inslagen också i den processen tydligt ingå på samma sätt som inom förbättrings cyklern för utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Likaså behöver konstruktiv kritik byggd på såväl interna som externa uppföljningar möjliggöras för alla utbildningar oavsett utfall i kvantitativa analyser.

Av självvärderingen framgår att ett kvalitetsråd inrättades under hösten 2021. Kvalitetsrådet ansvarar för att identifiera och prioritera behov av förbättringar kopplat till de processer som ingår i kvalitetsledningssystem, samt tar fram rektors årliga kvalitetsrapport som bland annat beskriver förbättringar av systemet. Införandet av kvalitetsrådet anser bedömargruppen är positivt och kan bidra till att utveckla det systematiska kvalitetssäkringsarbetet. Kvalitetsrådets arbete har dock ännu inte införts i avsedd form, enligt bedömargruppen. Det framgår exempelvis i de första kvalitetsrapporterna som till sitt innehåll inte fullt ut omfattar det uppsatta syftet att sammanfatta resultatet från det årliga kvalitetsarbetet och presentera förslag på förbättringsåtgärder inför kommande verksamhetsår. Kvalitetsrådet bör på sikt kunna bidra till en universitetsövergripande samsyn och dokumentation av genomfört kvalitetsarbete och då vara ett viktigt forum för den strategiska styrningen, enligt bedömargruppen.

1.2 Lärosätet har en kvalitetssäkringspolicy, eller motsvarande, som är offentlig och en del av den strategiska styrningen.

Uppfylld

Datum
2023-03-14Reg.nr
411-00342-21

Bedömargruppen konstaterar att lärosätet har en kvalitetspolicy som är ett riktmarke för arbetet med ständiga förbättringar och del av den strategiska styrningen. *Kvalitetspolicy för Luleå tekniska universitet* är tillgänglig på den externa webbplatsen.

Enligt självvärderingen påbörjades arbetet med en ny kvalitetspolicy 2019 och beslut fattades 2020. Den reviderade kvalitetspolicyen beskriver enligt självvärderingen utgångspunkterna för lärosätets kvalitetsarbete och kvalitetskulturen på ett tydligare sätt. Policyen tar sin utgångspunkt i de europeiska riktlinjerna för kvalitetssäkring av högre utbildning (ESG) och Luleå tekniska universitets vision 2030.

Enligt självvärderingen framgår det av kvalitetspolicyen att alla involverade i lärosätets verksamhet, även studenter och doktorander, har ansvar för att medverka till att upprätthålla och utveckla arbetet med kvalitet. Att studenter och doktorander lyfts fram och inkluderas som viktiga medaktörer i lärosätets kvalitetsarbete på detta sätt uppfattar bedömargruppen som en styrka. Av den bilagda kvalitetspolicyen kan bedömargruppen dock inte tydligt utläsa att ansvarsfrågan självklart omfattar studenter och doktorander. Bedömargruppen menar därför att lärosätet bör överväga att tydligt uttrycka det i kvalitetspolicyen.

Den arbetsgrupp som tog fram den reviderade kvalitetspolicyen hade enligt självvärderingen en grupsammansättning som säkerställde en bred förankring i verksamheten. Kvalitetspolicyen finns tillgänglig på svenska och engelska och är publicerad på lärosätets externa webbplats. Ett informationsmaterial har tagits fram som stöd för kommunikation inom lärosätet. Bedömargruppen anser att detta är positivt.

1.3 Lärosätet har en ändamålsenlig och tydligt definierad ansvarsfördelning för kvalitetsarbetet.

Uppfylld

Bedömargruppen anser att ansvarsfördelningen för kvalitetsarbetet bland befattningshavare är ändamålsenlig och framgår med tydlighet av lärosätets centrala styrdokument. Bedömargruppen menar dock att det i beskrivningen av lärosätets kvalitetsledningssystem bör göras vissa förtydliganden i ansvarsfrågan.

Lärosätets ansvarsfördelning och roller kopplat till kvalitetsarbetet inom utbildning framgår av styrdokumenterna *Beskrivning av Luleå tekniska universitets kvalitetsledningssystem*, *Rektors besluts- och delegationsordning* och i beslutade vidaredelegationer utifrån lärosätets linjeorganisation.

Utifrån rektors delegation har prefekterna ett totalansvar för institutionernas verksamhet. Enligt självvärderingen finns det också en lärosätetsgemensam organisering av institutionernas ledning och utveckling av institutionens utbildningar i form av utbildningsledarfunktioner. I utbildningsledarfunktionerna ingår utbildningsledare för program, huvudansvarig utbildningsledare, utbildningsledare för kursgrupper och utbildningsledare för utbildning på forskarnivå. Självvärderingen klargör att prefekterna i sin tur kan göra vidaredelegationer, vilket innebär att ansvar och roller kan se olika ut på olika institutioner och mellan utbildningsledare. Prefekternas möjlighet till olikheter i vidaredelegationer ger enligt bedömargruppen en handlingsfrihet utifrån institutionernas olikheter. Bedömargruppen kan dock samtidigt se ett problem i att organisation och befattningar inte har en enhetlig innebörd och funktion, vilket också framgår av självvärderingen. Det intrycket förstärktes också vid platsbesöken. Bedömargruppen instämmer därmed i lärosätets bedömning att en viss standardisering av befattningars ansvar bör vara av godo.

Av självvärderingen framgår att det på strategisk nivå finns flera organ som rapporterar till rektor och som i sin tur återrapporterar till universitetsstyrelsen. Det nyinrättade kvalitetsrådet arbetar lärosätetsövergripande och tar fram beslutsunderlag till rektor i strategiska frågor som rör

Datum
2023-03-14Reg.nr
411-00342-21

kvalitetsledningssystemet, bland annat rektors kvalitetsrapport. Vid avdelningen Forskning och lärandestöd finns en kvalitetsfunktion som ger handläggare till kvalitetsrådet. Avdelningen är ett stöd till ledningen, fakultetsnämnderna och institutionerna i kvalitetsarbetet av universitetsgemensam karaktär med fokus på utbildningsrelaterade frågor. Fakultetsnämnderna ansvarar för att genomföra lärosätets modeller för systematiska uppföljningar och utvärderingar av utbildning och forskning, för att säkerställa att lärosätet utvecklar kvaliteten och genomför lämpliga åtgärder utifrån en analys av resultatet. I arbetet med kvalitetssäkring av utbildning är fakultetsnämnden och dess ordförande centrala funktioner. Bedömargruppen anser att det samlade bedömningsunderlagen inte tydliggör hur befattningen som ordförande för fakultetsnämnden avgränsas mot eller är densamma som befattningen som dekan. Platsbesöket klargjorde att rollen som ordföranden i fakultetsnämnden i princip överlappar dekanrollen. Det framgick även att det finns en ny arbetsordning, som inte ingår i bedömningsunderlagen, där det framgår att rektor kan delegera vissa beslut till dekanerna. Eftersom bedömargruppen har uppfattat dekanrollen som central i kvalitetsarbetet, är detta tydliggörande viktigt.

Beskrivning av Luleå tekniska universitets kvalitetsledningssystem anger fyra områden med en rad kvalitetssäkrande och kvalitetsutvecklande aktiviteter för respektive område. Bedömargruppen saknar i beskrivningen av systemet i några fall information om vilken befattning som ansvarar för exempelvis de processer som listas under rubriken *Insamling av studenters, doktoranders och alumners synpunkter*. Den övergripande beskrivning av ansvarsområden som ges i område 4. *Verksamhetsstödjande processer* ger inte heller tillräcklig tydlighet i ansvarsfrågan, enligt bedömargruppen. Bedömargruppen menar också att lärosätet kan överväga att genomgående tydligt ange samtliga befattningshavares ansvar gentemot studenterna och doktoranderna. Bedömargruppen anser därmed att ett utvecklingsområde är att tydliggöra kvalitetsledningssystemets ansvarsförhållanden enligt ovan.

Bedömargruppen rekommenderar också lärosätet att tydligt inkludera studenter och doktorander i uppräknade roller som bidrar till och har ansvar i kvalitetsutvecklingen i *Beskrivning av Luleå tekniska universitets kvalitetsledningssystem*. Vid platsbesöket framkom att orsaken var att studenter och doktorander inte är anställda och därför inte kan åläggas samma krav. Bedömargruppen instämmer förvisso i det dilemman, men menar att det inte hindrar att formulera hur lärosätet ser på studenternas och doktorandernas roll och ansvar i kvalitetsarbetet.

1.4 Lärosätet har systematiska processer som uppmuntrar till delaktighet, engagemang och ansvar hos lärare, övrig personal samt studenter och doktorander.

Uppfylld

Bedömargruppens sammantagna bedömning är att det verkar finnas en mängd möjligheter till delaktighet, engagemang och ansvarstagande både inom och mellan organisationens olika nivåer, i synnerhet för lärosätets anställda. Bedömargruppen noterar dock ett behov av att lärosätet säkerställer att kursvärdering och programråd genomförs enligt den fastställda ordningen, för att ytterligare stärka studenternas möjligheter till delaktighet, engagemang och ansvar.

Lärosätet har en medarbetarpolicy och använder medarbetarsamtal, arbetsplatsträffar samt många olika processer som uppmuntrar till delaktighet, engagemang och ansvar. I självvärderingen ger lärosätet exempel på dialoger och återkommande mötesplatser som främjar medarbetares deltagande och engagemang. Det kan till exempel vara arbetsplatsträffar, institutionsdagar, rektors vår- och höstdialoger samt rektors olika råd och kollegiedagar som anordnas av fakultetsnämnderna. Enligt självvärderingen används också de medarbetarenkäter som genomförs vartannat år som verktyg för att kunna identifiera utvecklingsbehov i frågor som rör delaktighet. Det är bedömargruppens uppfattning att lärosätet arbetar systematiskt för att uppmuntra till delaktighet, engagemang och ansvar hos lärosätets anställda.

Datum
2023-03-14Reg.nr
411-00342-21

Både rektor och chef för verksamhetsstödet har enligt lärosätets självvärdering regelbundna träffar med studentkårernas och doktorandsektionens ordförande, vilket bedömargruppen anser är positivt. Studenternas och doktorandernas delaktighet, medverkan och engagemang i kvalitetsarbetet säkerställs dessutom genom representation i olika beredande och beslutande organ, enligt självvärderingen.

När det gäller uppmuntran till delaktighet, engagemang och ansvar riktat mot den bredare allmänheten av studenter och doktorander vid lärosätet vill bedömargruppen lyfta språkfrågan som ett möjligt hinder för deltagande och engagemang. Det berör inte minst den stora grupp studenter och doktorander med internationell bakgrund. Bedömargruppen anser därför att det är positivt att vissa dokument finns på både svenska och engelska, trots att myndighetsspråket är svenska. Vid det första platsbesöket framkom det att lärosätet saknar en systematik i arbetet med att avgöra vilka beslut och dokument som ska prioriteras för översättning och finnas tillgängliga också på engelska. Det anser bedömargruppen är ett utvecklingsområde.

Lärosätet lyfter fram kursvärdering och programråd som två centrala processer för studenternas delaktighet och inflytande. Bedömargruppen instämmer i potentialen för studenternas delaktighet, engagemang och ansvar i dessa processer, men ser också ett behov av att lärosätet säkerställer att kursvärdering och programråd genomförs i alla utbildningar och hanteras enligt den fastställda ordningen.

1.5 Lärosätet säkerställer att de resultat och slutsatser som genereras av kvalitetssystemet systematiskt tas tillvara i den strategiska styrningen, kvalitetsarbetet och i utvecklingen av kvalitetssystemet.

Inte uppfylld

Med utgångspunkt i självvärderingen, platsbesöken och stickproven anser bedömargruppen att lärosätet inte har visat att kvalitetsledningssystemet systematiskt förmår fånga upp resultat och slutsatser som genereras av kvalitetsledningssystemet och omsätta dem i åtgärder. Bedömargruppen konstaterar att lärosätet kontinuerligt genomför åtgärder i kvalitetsförbättrande syfte, men att kopplingen mellan åtgärder och kvalitetsledningssystemets aktiviteter och processer ofta varit oklar för bedömargruppen. Likaså konstaterar bedömargruppen att det förekommer återkommande exempel på att väsentliga åtgärdsbehov som identifieras inte tas om hand i den strategiska styrningen, kvalitetsarbetet och i utvecklingen av kvalitetsledningssystemet.

Enligt självvärderingen är fakultetsnämndernas uppföljningar integrerade i den interna styrmodellen för verksamhetsplanering (som genomförs i en tvåårscykel), vilket enligt bedömargruppen kan ge förutsättningar för att resultatet från de delarna av kvalitetsledningssystemet omsätts i åtgärder i den strategiska styrningen, kvalitetsarbetet och i utvecklingen av kvalitetsledningssystemet. Den beslutade förändringen av förbättrings cyklens längd (från två till tre år), vilket också den beskrivs i självvärderingen, kan enligt bedömargruppen dock innebära att den styrkan i lärosätets kvalitetsarbete försvagas framöver. Vid platsbesöken framkom ingen beredskap hos lärosätet att möta en sådan eventuell försvagning, och bedömargruppen rekommenderar därför lärosätet att bevaka utvecklingen.

Bedömargruppen anser att det är positivt att fakultetsnämndernas rapporter används som underlag för dialogmöten med lärosätets ledning, vilket kan leda till strategiska åtgärder och lärosätets övergripande beslut. Ett exempel, som i självvärderingen sätts i relation till fakultetsnämndernas uppföljningsprocess och rektors dialoger, innebar en omorganisation med anledning av att ämnen och utbildningar vid en institution under lång tid inte utvecklats i önskvärd riktning, vare sig ekonomiskt eller kvalitativt. Ett annat exempel handlar om den utveckling av

utbildningsledarrollen som tidigare nämnts. Bedömargruppen instämmer i självvärderingens beskrivning att det arbetssättet möjliggör att resultaten av uppföljningarna därmed kan bli underlag för prioriteringar och strategiska beslut inför kommande verksamhetsperiod.

De återföringsdialoger, när fakultetsnämnden muntligt återkopplar till berörd utbildningsledare och ibland också till huvudansvarig utbildningsledare och prefekt, ser bedömargruppen som ett viktigt inslag i uppföljningsprocessen som kan bidra till en fortsatt utveckling av kvalitetskulturen.

Bedömargruppen menar dock att kopplingen mellan fakultetsnämndens uppföljningar och beslut, åtgärder och utvecklingsarbete inom respektive utbildning inte framstår som lika tydlig som dess koppling till åtgärder och beslut som fattas av universitetets högsta ledning.

Bedömargruppen noterar också att många av de exempel som ges i lärosätets självvärdering, exempelvis under den återkommande rubriken *Identifierade utvecklingsområden och åtgärder*, ofta har sitt ursprung i UKÄ:s granskningar (juridisk tillsyn och utbildningsutvärdering), kartläggningar i studentkårens regi och olika stickprovs- och enkätundersökningar vars systematik och koppling till det fastställda kvalitetsledningssystemet inte framgår av *Beskrivning av Luleå tekniska universitets kvalitetsledningssystem*. Bedömargruppen har också uppmärksammat att det återkommande genom kvalitetsledningssystemets processer och aktiviteter framkommer åtgärdsbehov som *inte* fångas upp och tas om hand i de interna styprocesserna. Som exempel kan nämnas att det i utbildningsledarnas självvärderingar återkommande framförs bekymmer med låg svarsfrekvens i enkäten Nöjd student index. Ett annat exempel är att det i fakultetsnämndernas rapport framgår att det finns ett behov av åtgärder för att säkerställa att programråden genomförs enligt fastställda rutiner. Bedömargruppen har i dessa fall inte funnit belägg för att de identifierade åtgärdsbehoven gett tydligt avtryck i institutionernas verksamhetsplaner eller i åtgärder på lärosätets högsta ledningsnivå.

Bedömargruppen menar därför att lärosätet förvisso har beredskap att ta tillvara uppföljningsresultat, vilket i sig är positivt. Men de ger i många fall inget belägg för att *lärosätets eget kvalitetsledningssystem* systematiskt förmår fånga upp åtgärdsbehov och omsätta dem, så att de blir en del av den strategiska styrningen, kvalitetsarbetet och i utvecklingen av kvalitetssystemet.

Bedömargruppen anser att lärosätet inte tillräckligt har visat att systematiken i att åtgärdsbehov identifieras genom lärosätets kvalitetsledningssystem och systematiskt tas tillvara i den strategiska styrningen, kvalitetsarbetet och i utvecklingen av kvalitetssystemet. Bedömargruppen anser även att lärosätet bör analysera om kvalitetsledningssystemet i sin nuvarande form i första hand är beslutsstöd för högsta ledningen i övergripande och strategiska frågor, exempelvis organisationsförändringar och strategiska satsningar, och i andra hand som stöd för utbildningsnära kvalitetsarbete.

1.6 Lärosätet säkerställer att den information som genereras av kvalitetssystemet publiceras och kommuniceras på ett ändamålsenligt sätt med relevanta intressenter och får en spridning inom organisationen

Inte uppfylld

Bedömargruppens uppfattning är att det finns kanaler och förutsättningar för publicering och kommunikation om både kvalitetsledningssystemet samt uppföljningar och åtgärder. Bedömargruppen saknar dock en systematik i hur information som genereras av kvalitetsledningssystemet publiceras, kommuniceras och får spridning till interna och externa intressenter, det vill säga en tydlighet i vad som publiceras och kommuniceras till vem, på vilket sätt och i vilka forum.

I självvärderingen redogör lärosätet för sina kanaler för publicering och kommunikation av kvalitetsfrågor. Lärosätet hänvisar i självvärderingen till publicering på den interna och externa webbplatsen samt lärplattformen Canvas, där studenterna får information om exempelvis kursvärderingarna. Medarbetarna har tillgång till en särskild digital mötesplattform, Meetings+, där

protokoll publiceras. Den interna webben är uppdelad på flera portaler. Studentportalen Mitt LTU samlar all väsentlig information till studenter, exempelvis resultat från kursvärderingar, kursutvecklingsrapporter och protokoll från programråden. Dessutom får externa målgrupper och samarbetsparter information av universitetsledningen i samband med olika möten. Bedömargruppen anser att kanalerna för publicering av information genererat av kvalitetsledningssystemet är väl beskrivna och relevanta.

Lärosätets självvärdering samt platsbesöken ger enligt bedömargruppen en bild av att lärosätet erbjuder lärare, övrig personal, studenter och doktorander möjlighet till delaktighet, engagemang och ansvarstagande genom flera systematiska processer och mötesforum. Möjliga forum för kommunikation om information som genereras av kvalitetssystemet tycks därmed finnas.

Bedömargruppen saknar dock sammantaget en struktur och systematik som styr hur information som genereras av kvalitetssystemet ska publiceras, kommuniceras och få spridning både internt inom organisationen och externt. En tydlighet i vad som ska kommuniceras med vilka intressenter och i vilka forum, exempelvis i form av en kommunikationspolicy för kvalitetsarbetet eller liknande, skulle enligt bedömargruppen ge stöd åt och säkerställa att kvalitetsledningssystemets resultat systematiskt får spridning till relevanta intressenter. Likaså saknar bedömargruppen en beskrivning av hur lärosätet följer upp och säkerställer kommunikationsarbetets genomförande. Bedömargruppen ser i de här sammanhangen kvalitetsrådets möjlighet att säkerställa systematiken i hur och i vilka kanaler utvärderingsresultat och åtgärder publiceras eller kommuniceras internt och externt.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Bedömning med motivering: Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet *Tillfredsställande*

Av det material som bedömargruppen har tagit del av, som även bekräftades vid platsbesöken, framgår att lärosätet på flera sätt säkerställer och erbjuder en främjande miljö som stöd för den undervisande personalens möjlighet att utveckla både sin högskolepedagogiska kompetens och sin ämneskompetens. Det framgår att lärosätet säkerställer att infrastruktur, studentstöd och läranderesurser är ändamålsenliga för studenternas och doktorandernas lärande och att de används på ett effektivt sätt. Bedömargruppen anser dock att den låga svarsfrekvensen i enkäten Nöjd student index samt den centrala rollen den är tänkt att ha i kvalitetssystemet bör leda till betydande åtgärder för att förbättra underlaget och därigenom systematiskt kunna arbeta för att öka studenternas förutsättningar för lärande. Dessutom framgår att lärosätet genom rutiner och processer säkerställer att studenter och doktorander får goda möjligheter och förutsättningar att genomföra sin utbildning inom planerad studietid. Bedömargruppen konstaterar dock att lärosätet enligt den fastställda anställningsordningen inte följer nationella rekommendationer om krav på minst 10 veckors högskolepedagogisk utbildning eller motsvarande för alla lärare. Granskningen visar också att det saknas systematiska rutiner för att följa upp och dokumentera lärarnas högskolepedagogiska och ämnesrelaterade kompetens samt att förutsättningarna för kompetensutveckling varierar. Vidare har granskningen visat att kompetensutveckling inte ingår som en del av alla lärares tjänstgöring. Bedömargruppen ser dessa brister som viktiga utvecklingsområden, för att lärosätet fullt ut ska kunna säkerställa att den undervisande personalens kompetens motsvarar utbildningsverksamhetens behov.

Bedömargruppen har identifierat följande styrkor inom bedömningsområdet:

- Lärosätet har infört ett högskolepedagogiskt meriteringssystem.
- Lärosätets högskolepedagogiska centrum ger institutionerna kompetens- och processtöd vid utveckling av kurs och program samt undervisningspraktik.
- Alla nya studenter erbjuds strukturerad introduktion under välkomstperioden.

- Lärosätet har två doktorandombud som kan ge kvalitetsförbättrande förslag till fakultetsnämnderna.
- Lärosätet använder standardiserade uppföljningsrapporter sedan 2021.
- Den centrala studievägledningen följer varje år upp studenternas resultat från deras första termin, för att fånga upp studenter som behöver stöd i ett tidigt skede.
- Doktorandernas utbildning följs upp genom den individuella studieplanen som kompletteras med målmatrisen.

Utvecklingsområden:

- Lärosätet behöver följa upp och säkerställa att samtlig personal ges tid och möjlighet till kompetensutveckling.
- Lärosätet behöver följa upp och bör dokumentera lärarnas högskolepedagogiska kompetens.
- Lärosätet bör säkerställa att SUHF:s behörighetsgivande rekommendation för högskolepedagogisk utbildning tillämpas för alla lärarkategorier.
- Lärosätet bör tydliggöra kraven på högskolepedagogisk kompetens för ämnesföreträdarna.
- Lärosätet bör ha som mål att samtliga doktoranders handledare ska ha genomgått handledarutbildning samt ha system för att dokumentera handledarnas kompetens som en del av kvalitetsarbetet.

Bedömningar av bedömningsgrunder:**2.1 Lärosätet säkerställer att den undervisande personalens kompetens motsvarar utbildningsverksamhetens behov.**

Inte uppfyllt

Bedömggruppen konstaterar att lärosätet enligt den fastställda anställningsordningen inte följer nationella rekommendationer om behörighetskrav på minst 10 veckors högskolepedagogisk utbildning eller motsvarande för alla lärare. Granskningen visar också att det saknas systematiska rutiner för att följa upp och dokumentera lärarnas högskolepedagogiska och ämnesrelaterade kompetens samt att förutsättningarna för kompetensutveckling varierar och inte ingår som en del av alla lärares tjänstgöring. Bedömggruppen ser dessa brister som viktiga utvecklingsområden för att lärosätet fullt ut ska kunna säkerställa att den undervisande personalens kompetens motsvarar utbildningsverksamhetens behov.

Lärosätet anger i självvärderingen att rekrytering av lärare och forskare är ett viktigt strategiskt beslut och avgörande för lärosätets långsiktiga kompetensförsörjning. Målet är att alla anställda på lärarbefattningar ska uppfylla formella behörighetskrav, vara skickliga inom sitt yrke, ha utvecklingspotential samt känna ansvar och engagemang för sitt arbete och för lärosätets utveckling. Enligt bedömningsunderlagen ska prefekten leda och utveckla institutionens strategiska arbete med kompetensförsörjning. Avdelningschefens uppdrag omfattar resultat- och personalansvar för avdelningen. Vid vissa institutioner är ansvaret för kompetensförsörjning delegerat till ämnesföreträdare.

Enligt självvärderingen har anställningsnämnderna på en lärosätesövergripande nivå en central roll vid rekrytering av akademisk personal. HR ger stöd och service när det gäller anställningar och är de som ansvarar för att säkerställa kvalitet och efterlevnad av styrdokument. Varje år genomför HR kvalitetskontroll på några avslutade rekryteringsärenden. Bedömggruppen anser att det är positivt, men konstaterar att kvalitetskontrollen inte är en del av lärosätets kvalitetsledningssystem. Bedömggruppen rekommenderar lärosätet att överväga om den kan bli en del av kvalitetsledningssystemet.

Lärosätets strategi för att förverkliga målen för rekryteringsarbetet för alla anställda på lärarbefattningar består enligt självvärderingen av att

- anställa i första hand professorer, biträdande professorer eller lektorer som lärare
- anställa lärare som avlagt doktorsexamen eller har motsvarande konstnärliga kvalifikationer
- satsa på kompetensutveckling av lärare, till exempel högskolepedagogisk utveckling för att kunna hålla hög nivå i undervisning och forskning
- anställa adjungerade lärare och gästlärare för samverkan med företag, andra universitet, myndigheter, skola och samhället i övrigt.

Bedömggruppen konstaterar att lärosätet har tydliga arbetssätt för att rekrytera undervisande personal. Vid prövning för högre behörighet till professor ska den sökande ha genomgått högskolepedagogisk utbildning som motsvarar totalt 15 högskolepoäng, varav 7,5 högskolepoäng ska motsvara lärosätets behörighetsgivande högskolepedagogiska kurs, och genomgått handledarutbildning, enligt bedömningsunderlagen. Det anser bedömggruppen är en kvalitetsökande riktlinje, som inte bara bidrar till den enskilda individens kompetensutveckling och karriärmöjligheter, utan även till att stärka kopplingen mellan personalens kompetens och utbildningens behov. Bedömggruppen konstaterar dock att lärosätet inte har några högskolepedagogiska kompetenskrav för nyanställda professorer enligt anställningsordningen. Inte heller är kraven preciserade på högskolepedagogisk kompetens för ämnesföreträdarna, som är ansvariga för att leda ämnets utveckling men också för att leda utveckling av och säkerställa hög kvalitet i ämnets undervisning. Bedömggruppen ser dessa brister som viktiga utvecklingsområden för att lärosätet fullt ut ska kunna säkerställa att den undervisande personalens kompetens motsvarar utbildningsverksamhetens behov. Bedömggruppen anser att lärosätet bör säkerställa att SUHF:s behörighetsgivande rekommendation för högskolepedagogisk utbildning tillämpas för alla lärarkategorier, och att lärosätet bör tydliggöra kraven på högskolepedagogisk kompetens för ämnesföreträdarna.

I självvärderingen anger lärosätet att de använder sig av kompetensförsörjningsplanering för att kunna arbeta proaktivt med kompetensförsörjningen. Planerade åtgärder för kompetensförsörjningen ska beskrivas i institutionernas verksamhetsplaner och kompetensförsörjningsplanerna ger stöd i arbetet med att identifiera och analysera framtida behov. Långsiktig planering av handledarkapacitet på forskarnivå ingår också. Vid inrättande av utbildningar på grundnivå och avancerad nivå ingår i lärosätets rutin att bedöma om efterfrågad lärarkompetens finns tillgänglig. Bedömggruppen uppfattar dessa åtgärder som kvalitetsdrivande och ändamålsenliga. Vid platsbesöken framkom dock att uppföljningen av och möjligheterna till kompetensutveckling varierar. Bedömggruppen konstaterar att lärosätet behöver följa upp och säkerställa att samtlig personal kontinuerligt har möjlighet att i praktiken delta i kompetensutveckling genom till exempel att personalen har tid avsatt i sin arbetsplan för det. Bedömggruppen rekommenderar att lärosätet utvecklar en rutin för att arbeta med individuella kompetensutvecklingsplaner som följs upp regelbundet.

I självvärderingen beskrivs flera positiva exempel på hur lärosätet i praktiken arbetar med riktlinjer och processer inom bedömningsområdet: exempelvis utvecklingsprogram för lovande forskare och forskarskola, samt att institutionernas kompetensförsörjningsplaner samordnas med fakultetsnämndernas utvärdering av forskningsämnen samt inrättande och avveckling av utbildning. Bedömggruppen konstaterar att trots att lärosätet beskriver flera riktlinjer, rutiner och processer, saknar självvärderingen en beskrivning av hur uppföljningen går till för att *säkerställa* att lärarkompetensen motsvarar behovet. Inte heller platsbesöket gav klarhet i frågan. Det råder därför oklarhet för bedömggruppen på vilket sätt lärosätet systematiskt säkerställer att personalens kompetens motsvarar utbildningens behov på alla nivåer. Detta gäller särskilt säkerställandet av att den högskolepedagogiska kompetensen motsvarar utbildningsverksamhetens behov. Bedömggruppen konstaterar att lärosätet behöver följa upp och bör dokumentera lärarnas högskolepedagogiska kompetens.

Datum
2023-03-14Reg.nr
411-00342-21

I riktlinjerna för utbildning på forskarnivå vid lärosätet beskrivs krav på handledares och biträdande handledarens kompetens och anställning vid universitet. Bara en av handledarna måste ha genomgått handledarutbildning. Av studentinlagan kommer det fram att doktoranderna upplever en brist i handledarkompetensen och även handledare själva tycks uppleva att de saknar tillräcklig utbildning för handledarrollen. Bedömaregruppen uppfattar det som en svaghet. Bedömaregruppen anser att lärosätet bör ha som mål att samtliga handledare ska ha genomgått handledarutbildning samt ha ett system för att dokumentera handledarnas kompetens och kompetensutveckling som en del av kvalitetsarbetet.

2.2 Lärosätet säkerställer att de tillhandahåller en främjande miljö som ger undervisande personal möjlighet att utveckla såväl sin pedagogiska kompetens som sin ämneskompetens, samt förutsättningar att bedriva sitt arbete på ett effektivt sätt.

Uppfylld

Av de samlade underlagen framgår att lärosätet på flera sätt säkerställer och tillhandahåller en främjande miljö som ger undervisande personal möjlighet att utveckla såväl sin pedagogiska kompetens som sin ämneskompetens.

I självvärderingen lyfter lärosätet den undervisande personalens eget ansvar att följa utvecklingen inom det egna ämnesområdet och söka finansiering för forskning och olika former av kompetensutveckling. De olika utbildningsledningarna på institutionsnivå ansvarar för att driva ett löpande högskolepedagogiskt utvecklingsarbete kopplat till sina respektive ansvarsområden. Avdelningscheferna följer upp och planerar kompetensutvecklingsinsatser genom bland annat medarbetarsamtal. I den interna anslagsfördelningen avsätter institutionerna medel som kan användas för strategisk kompetensutveckling för undervisande personal, exempelvis för att avsätta tid för att delta i konferenser eller någon av de kurser som erbjuds av högskolepedagogiskt center. Bedömaregruppen ser positivt på att lärosätet har infört ett högskolepedagogiskt meriteringssystem. Lärosätet visar i självvärderingen, och det framkom även vid platsbesök, att det finns ansvarsfördelning, riktlinjer och processer på plats vilket bedömaregruppen ser positivt på.

Sedan 2012 finns det enligt självvärderingen ett ramverk som ska fungera som stöd och inspiration till det högskolepedagogiska utvecklingsarbetet med namnet *Pedagogisk idé*. I styrdokument kopplade till *Pedagogisk idé* beskrivs utgångspunkterna för ett studentcentrerat lärande och vikten av självständiga studenter. CDIO är ett ramverk för att utveckla ingenjörsutbildningar och används som ett komplement till *Pedagogisk idé*. Andra pågående satsningar som lyfts fram i självvärderingen är bland annat ett utvecklingsprogram för lärares högskolepedagogiska skicklighet och ett program för lovande juniora forskare. Enligt självvärderingen har lärosätet sedan 2021, en högskolepedagogisk meriteringsmodell som möjliggör att universitetets lärare kan ansöka om prövning för att utses till meriterad lärare eller excellent lärare. Målet är att bidra till fortlöpande kvalitetshöjning i utbildningen genom att stimulera lärare att utveckla hög pedagogisk kompetens, uppmärksamma och premiera lärare med hög pedagogisk kompetens, skapa goda förutsättningar för pedagogisk utveckling och ha tydliga kriterier för bedömning av högskolepedagogisk skicklighet. Bedömaregruppen konstaterar att lärosätet uppmuntrar den undervisande personalen på flera olika sätt att utveckla sin pedagogiska kompetens.

Självvärderingen beskriver att lärosätets kompetenscentrum för högskolepedagogiskt utvecklingsarbete (HPC) erbjuder högskolepedagogisk kompetensutveckling för lärare. Exempel på återkommande kurser riktade till undervisande personal är *Ny som lärare*, *Behörighetsgivande kurs för lärare* och *Handledarutbildning*. Institutionerna erbjuder också kompetens- och processtöd för att utveckla program, kurser och undervisningspraktik. HPC ger även processtöd till ledare och lärarlag när det gäller ämnesnära utvecklingsprojekt och driver ett digitalt forum, *Stöd för on-line-undervisning*, riktat till lärare. HPC initierar och driver även projekt med relevans för undervisningskvalitet.

Bedömargruppen anser att det är positivt, och uppmuntrar lärosätet att fortsätta stödfunktionens utveckling och uppföljning av resultat som en del av arbetet med att säkerställa goda förutsättningar för den undervisande personalens högskolepedagogiska kompetensutveckling och fortsatt utveckling av lärosätets undervisningsformer och utbildningskvalitet.

2.3 Lärosätet säkerställer att infrastruktur, studentstöd och läranderesurser är ändamålsenliga för studenternas och doktorandernas lärande och att dessa används på ett effektivt sätt.

Uppfylld

Av de samlade underlagen framgår att lärosätet säkerställer att infrastruktur, studentstöd och läranderesurser är ändamålsenliga för studenternas och doktorandernas lärande och att de används på ett effektivt sätt. Bedömargruppen anser dock att den låga svarsfrekvensen i enkäten Nöjd student index och den centrala roll som den är tänkt att ha i kvalitetssystemet bör leda till betydande åtgärder, för att förbättra underlaget så att det blir möjligt att systematiskt arbeta för att öka studenternas förutsättningar för lärande.

Lärosätet lyfter i självvärderingen att det finns ett centralt organiserat studentstöd, där chefen för verksamhetsstöd har ett övergripande ansvar. Studentstödet omfattar studievägledning, karriärvägledning och studenthälsovård. Verksamheten inom studentstödet följs bland annat upp genom den årliga enkäten Nöjd student index. Chefen för verksamhetsstöd och prefekterna träffas varje månad där dessa frågor tas upp, vilket bedömargruppen anser är en bra rutin. Enligt studentinlagen har lärosätet studerandeskyddsombud som utses och betalas av studentkårerna.

Bedömargruppen konstaterar att lärosätet har en ändamålsenlig ansvarsfördelning och rutinbeskrivning för arbetet med studentstöd och läranderesurser i sina styrdokument. Bedömargruppen uppfattar att kvalitetssäkringsarbetet för den här bedömningsgrunden är prioriterad vid lärosätet och att resultatet från enkäten Nöjd student index ingår som underlag i fakultetsnämndernas utvärderingscykel för utbildningar, till exempel studenternas syn på frågor om studentstöd och läranderesurser. Bedömargruppen anser dock att den låga svarsfrekvensen i enkäten Nöjd student index bör leda till betydande åtgärder med tanke på den centrala roll som den är tänkt att ha i kvalitetsledningssystemet. Med ett bättre underlag kan lärosätet systematiskt arbeta för att öka studenternas förutsättningar för lärande. Lärosätet bör också systematisera utbildningen av studerandeskyddsombud.

Det framkommer i självvärderingen att ansvaret för doktorandernas stöd ligger på institutionernas avdelningschefer. Det framkommer också att lärosätet erbjuder doktorander på två institutioner ett introduktionsprogram och att både doktorander och handledare upplever att det är värdefullt. Bedömningsgruppen anser att initiativet är positivt och rekommenderar lärosätet att överväga att införa introduktionsprogrammet på samtliga institutioner.

Enligt självvärderingen samlas frågor som rör infrastruktur under verksamhetsstödet, där avdelningschefen för Fastighet och service har ett samordningsansvar för fysisk säkerhet och lokalanpassningar medan prefekterna ansvarar för institutionernas egna lokaler, som labbsalar. Infrastrukturen består av både fysiska och digitala miljöer. Att studenterna har tillgång till rätt information under studietiden sker till stor del genom lärplattformen Canvas och på studentwebben. Vidare är Service point en fysisk och digital funktion där studenterna kan få hjälp finns på alla campusorter. I självvärderingen framgår att det går att få hjälp på engelska några dagar i veckan på Luleå campus. Självvärderingen tar upp universitetsbibliotekets olika funktioner som är tillgängliga för både anställda och studenter. Fysiska bibliotek finns i Luleå, Piteå och Skellefteå. I Luleå har det pågått ett utvecklingsarbete för att skapa fler studieplatser, med fler studieplatser och två studior för visualiseringar och digitalt berättande i biblioteket. Självvärderingen beskriver även hur lärosätets lärmiljöer och stödjande infrastruktur skiljer sig åt i relation till olika utbildningars behov.

Datum
2023-03-14Reg.nr
411-00342-21

Skådespelarprogrammets samarbete med Norrbottenteatern och Musikhögskolan i Piteå är några exempel som tas upp i självvärderingen. Bedömargruppen konstaterar att lärosätet arbetar systematisk för att säkerställa en ändamålsenlig fysisk och digital studiemiljö för studenterna oberoende av deras campus eller utbildning. Bedömargruppen ser särskilt positivt på att lärosätet har ett studerandeskyddsombud som representerar studentkårerna i lärosätets arbetsmiljökommitté. Bedömargruppen anser dock att lärosätet bör säkerställa att antalet fysiska studieplatser är tillräckliga även under ombyggnadsperioder i framtiden.

Enligt självvärderingen erbjuds alla nya studenter strukturerad introduktion inom välkomstperioden genom studenthälsan, vilket följs upp genom en studiestartsenkät. Bedömargruppen anser att det är positivt. I studentinlagan uttrycker kårerna att de har svårt att få sina röster hörda i studiestartens utveckling. Bedömargruppen rekommenderar att lärosätet förbättrar studentinflytandet i den framtida utvecklingen av välkomstperioden.

Enligt självvärderingen är doktorandernas viktigaste stöd huvudhandledaren som i sin tur vägleder doktoranderna utifrån ämnets allmänna studieplan och doktorandens individuella studieplan. Det finns även webbaserat stöd till doktoranderna i form av handböcker.

Enligt lärosätets riktlinjer ska samtliga anställda ha medarbetarsamtal minst en gång per år. Studentinlagan påpekar dock att cirka en tredjedel av doktoranderna inte erbjuds medarbetarsamtal. Av studentinlagan framgår också att antalet genomförda medarbetarsamtal och avslutningssamtal är lågt. Lärosätet bör prioritera det redan påbörjade arbetet att höja antalet genomförda medarbetarsamtal bland doktorander. Det framgår i självvärderingen att lärosätet har två doktorandombud som kan ge kvalitetsförbättrande förslag till fakultetsnämnderna. Bedömargruppen anser att detta är ett bra komplement i lärosätets kvalitetssäkringsarbete.

2.4 Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, att studenter och doktorander ges goda förutsättningar att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Uppfylld

Av de samlade underlagen framgår att lärosätet genom rutiner och processer säkerställer att studenter och doktorander får goda möjligheter och förutsättningar att genomföra sin utbildning inom planerad studietid.

Enligt självvärderingen är rätt utbildningsinformation till studenterna och doktoranderna en grundförutsättning för att de ska klara studierna inom planerad tid. Dokumentet *Studenternas rättigheter och skyldigheter* fastställer att studenterna ansvarar för sin egen planering och att be om stöd från studievägledare, utbildningsledare, examinatorer och övriga lärare. De ansvarar också för att läsa mejl och ta del av information. Självvärderingen ger exempel på moment som lärosätet erbjuder studenterna som stöd för att klara utbildningen i tid, som förberedande matematikkurs under välkomstperioden och samverkansinläring som stödjer studenterna att befästa och bearbeta kunskaper från föreläsningarna. Lärosätets dokumentation finns tillgängligt på studentwebben och Mitt LTU. Bedömargruppen anser att lärosätet systematiskt erbjuder studenterna information som förbättrar deras förutsättningar att genomföra sina utbildningar inom planerad studietid, och att olika exempel visar att studenternas får stöd på olika sätt. Det framkommer i självvärdering att lärosätet har identifierat utvecklingsområden och utfört åtgärder, som rekrytering av studiecoach.

Förutom prefekt och huvudansvarig utbildningsledare, som har ett övergripande ansvar, lyfter lärosätet i självvärderingen fram rollerna utbildningsledare för program och utbildningsledare för kursgrupper som ansvariga för att följa upp studenternas prestationer, genomströmningsgrad och kvarvarandegrad. Bedömargruppen vill lyfta fram att det i studentinlagan och vid platsbesöken framkom att rollen utbildningsledare för program upplevs som otidig. Bedömargruppen

rekommenderar lärosätet att lägga vikt vid att grundligt introducera utbildningsledare för program i sitt uppdrag och att klargöra de instruktioner för uppdraget som finns. Bedömggruppen vill här också återkomma till behovet av översyn av utbildningsledarnas tidsmässiga förutsättningar för uppdraget i relation till deras roll och ansvar i kvalitetssäkringsarbetet.

Lärosätets nya datalager samlar information från flera källsystem. I självvärderingen framgår att automatiserade rapporter och kursvärderingar har gett utbildningsledare för program och utbildningsledare för kursgrupper bättre förutsättningar att följa upp och vidta åtgärder för att bidra till att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid. Från och med 2021 finns det tillgång till standardiserade uppföljningsrapporter. Bedömggruppen anser att det ger ännu bättre möjligheter för lärosätet att följa upp och säkerställa en systematisk genomströmning inom planerad studietid.

Enligt självvärderingen följer den centrala studievägledningen varje år upp studenternas resultat från deras första termin, för att i ett tidigt skede fånga upp de studenter som är i behov av stöd. Bedömggruppen konstaterar att det framstår som en rutin som visar att lärosätet är väl medvetet om studiestartens betydelse för studiernas genomförande och resultat. Bedömggruppen anser att lärosätet följer upp området på ett systematiskt sätt.

Enligt självvärderingen finns en samordnare för stöd för studenter med funktionsvariation. Det finns även en riktlinje för pedagogiskt stöd vid funktionsnedsättning som tydliggör lärosätets och studenternas ansvar. Genom utbildningsplaner, examensbeskrivningar och kursplaner finns information som stödjer studenterna i deras studieplanering. De nya studenterna får del av informationen under välkomstperioden. Bedömggruppen anser att det är en bra rutin, men vill lyfta betydelsen av att informationen även är tillgänglig efter välkomstperioden.

Enligt självvärderingen följs doktorandernas utbildning upp genom den individuella studieplanen och i medarbetarsamtal. Mallen för den individuella studieplanen har nyligen kompletterats med målmatriser. Vid större avvikelser från studieplanen ska en åtgärdsplan upprättas. Bedömggruppen anser att det är positivt.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Bedömning med motivering: Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet

Tillfredsställande

Granskningen har visat att lärosätet har en tydlig ansvarsfördelning samt ändamålsenliga rutiner och processer för utformning, utveckling, inrättande och nedläggning av utbildningar. Det finns också ett etablerat arbete med målmatriser för att analysera utbildningarnas koppling mellan nationella och lokala mål. Det systematiska arbetet med att säkerställa kopplingen mellan mål, lärandeaktiviteter och examinationer är mer otydlig. Lärosätets arbete för att uppmuntra studenterna att ta en aktiv roll i lärandeprocesserna och hur det på olika sätt återspeglas i examinationerna utgår från det interna ramverket Pedagogisk idé och CDIO (ingenjörsutbildningarna). Bedömggruppen uppfattar att ämnesföreträdarnas dubbla ansvar för utbildning och forskning kan vara en styrka i arbetet med att säkerställa ett nära samband mellan forskning och utbildning. En annan styrka är att sambandet mellan utbildning och forskning kontinuerligt följs upp inom ramen för fakultetsnämndernas utvärderingar.

Bedömggruppen har inte fått belägg för att lärosätet utifrån kontinuerliga uppföljningar och periodiska granskningar systematiskt genomför de åtgärder som krävs för att förbättra och utveckla utbildningarna. Granskningen visar att de åtgärder som görs utifrån de interna uppföljningarna i första hand gäller strategiska beslut av universitetsövergripande karaktär och mer sällan gäller praktisknära utvecklingsarbete i respektive utbildning. Bedömggruppen konstaterar att det finns kanaler för

publicering och forum för kommunikation för granskningsresultat och åtgärds paket, men bedömer att det finns ett utvecklingsbehov i systematiken och det praktiska genomförandet. Det gäller inte minst kommunikationen och återkopplingen till studenterna i programråden, men också publicering och kommunikationsarbete i relation till externa intressenter.

Bedömargruppen har identifierat följande styrkor inom bedömningsområdet:

- Lärosätet beskriver tydligt roller och ansvar för inrättande, utveckling och nedläggning av utbildningar.
- Lärosätet har systematiska processer för inrättande, större revideringar och avveckling av utbildningar på grundnivå och avancerad nivå.
- Ämnesföreträdarnas dubbla ansvar kan skapa förutsättningar för ett tydligt samband mellan forskning och utbildning.
- Lärosätets arbete med analys av koppling mellan utbildningarnas nationella och lokala mål genomförs kontinuerligt utifrån en fastställd mall och fakultetsnämnderna följer återkommande upp programmets arbete med målmatriser.
- Lärosätets arbete med studentaktivt lärande utgår från lärosätets övergripande ramverk (*Pedagogisk idé* samt CDIO).

Bedömargruppen har identifierat följande utvecklingsområde inom bedömningsområdet:

- Lärosätet behöver säkerställa att kvalitetsledningssystemets periodiska granskningar och kontinuerliga uppföljningar genomförs enligt fastställd ordning i organisationens alla delar.
- Lärosätet behöver säkerställa att de kontinuerliga uppföljningarna och periodiska granskningarna systematiskt är grund för utvecklingsarbetet i alla utbildningar.
- Lärosätet behöver säkerställa att granskningsresultat och åtgärds paket systematiskt publiceras och kommuniceras enligt fastställd ordning.
- Lärosätet bör tydliggöra vem som inrättar, fastställer och avvecklar ämnesbreddande och ämnesfördjupande forskarutbildningskurser samt hur dessa rutiner och processer är utformade.
- Lärosätet bör utveckla arbetet med målmatriser, så att det även omfattar kopplingen mellan lärandemål, läraaktiviteter och examination.

Bedömningar av bedömningsgrunder:**3.1 Lärosätet har en tydlig ansvarsfördelning samt ändamålsenliga rutiner och processer för utformning, utveckling, inrättande samt nedläggning av utbildningar.**

Uppfylld

Bedömargruppen menar att rollerna i det universitetsövergripande systemet för inrättande, utveckling och nedläggning av utbildningar är tydligt beskrivna. Av självvärderingen och delegationsordningen framgår att lärosätet har en tydlig ansvarsfördelning samt ändamålsenliga rutiner och processer för utformning, utveckling, inrättande och nedläggning av utbildningar på grundnivå och avancerad nivå. Bedömargruppen anser att lärosätet säkerställer kvaliteten för utformning, utveckling och inrättande av utbildningar.

Av självvärderingen framgår att lärosätet har systematiska processer för inrättande, revideringar och avveckling av program, inriktningar och examensbeskrivningar för utbildningar på grundnivå och avancerad nivå. Processerna är utformade utifrån ett antal fasta beslutstillfällen under året. Som stöd i

Datum
2023-03-14Reg.nr
411-00342-21

arbetet finns digitala handböcker för utbildning på grundnivå och avancerad nivå som samlar information om regler och riktlinjer samt innehåller mallar och instruktioner. Lärosätets riktlinjer och kriterier vid inrättande av ny utbildning finns beskrivet i *Modell för grundutbildning och program* och *Riktlinje för utbildning på grundnivå och avancerad nivå*. Det finns även motsvarande handböcker för utbildning på forskarnivå.

Bedömargruppen anser att lärosätet säkerställer kvaliteten för utformning, utveckling och inrättande av utbildningar. Enligt självvärderingen skickas exempelvis institutionernas förslag på nya utbildningar och större förändringar i utbildningsuppdraget till fakultetsnämnderna i december varje år för utbildningar som ligger ett och ett halvt år fram i tiden. I september finns det möjlighet att genomföra mindre förändringar i utbildningsplaner och kurskravlistor. Beslut om utbildningsplaner och examensbeskrivningar fattas av fakultetsnämnderna. Om det gäller mindre revideringar av utbildningsplaner och examensbeskrivningar görs det genom beslut av dekan. Beslut om kursplaner för utbildning på grundnivå och avancerad nivå fattas av huvudansvarig utbildningsledare vid respektive institution.

Av självvärderingen framgår att inrättande och nedläggning av huvudområden, utbildningsprogram och kurser beslutas av rektor. Det gäller även för processerna för inrättande och utveckling av utbildning på forskarnivå som enligt självvärderingen är integrerade i rektorsbeslut om att inrätta och utveckla ett forskningsämne (forskningsämnena är även forskarutbildningsämnena).

Enligt självvärderingen fattas beslut om inrättande och utveckling av forskningsämnena vanligen i samband med en omprövning av ett ämne, men det framgår inte vad som krävs för att ett ämne ska läggas ned. Bedömargruppen anser att det inte heller tydligt framgår vilka kriterier som ska vara uppfyllda för att utbildningar på forskarnivå ska utvecklas. Det framkom inte heller vid platsbesöken, även om det ofta hänvisades till litenhet eller lågt söktryck och bristande kvalitet och omfattning i forskningen. Om det är systematiskt tillämpade kriterier för utveckling av ämnena och utbildningar är dock fortsatt oklart för bedömargruppen. Denna otydlighet ger inte grund för systematik för urvalet.

Vid beslut om utveckling av en utbildning ska en utvecklingsplan upprättas av prefekten, men bedömargruppen har inte kunnat avgöra om den innehåller information om varför nedläggning sker och att det dokumenteras systematiskt. Detta är ett utvecklingsområde i rutinerna och processerna för utveckling av utbildningar. Bedömargruppen menar att lärosätet bör tydliggöra vem som inrättar, fastställer och utvecklar ämnesbreddande och ämnesfördjupande forskarutbildningskurser inom forskningsämne, samt hur dessa rutiner och processer ser ut.

3.2 Lärosätet säkerställer att dess utbildningar utformas och genomförs på ett sätt som uppmuntrar studenterna till att ta en aktiv roll i lärandeprocesserna, vilket också återspeglas i examinationen.

Uppfylld

I självvärderingen beskriver lärosätet olika sätt som lärare och examinatorer får stöd i att utforma och genomföra utbildningarna för att uppmuntra studenterna att ta en aktiv roll i lärandeprocesserna och hur det på olika sätt återspeglas i examinationerna. Där framgår också att lärosätet säkerställer att dess utbildningar utformas och genomförs så att de uppmuntrar till studentaktivt lärande. Bedömargruppen anser att det finns ett etablerat arbete med målmatriser för att analysera utbildningarnas koppling mellan nationella och lokala mål, däribland också programmets arbete med att säkerställa mål om studentaktivt lärande. Det finns dock utvecklingsmöjligheter i arbetet med att systematiskt följa upp hur det studentaktiva lärandet utformas i praktiken, enligt bedömargruppen.

Högskolepedagogiskt centrum ansvarar enligt självvärderingen för att stödja institutionernas högskolepedagogiska utvecklingsarbete och utgår då ifrån ramverket Pedagogisk idé och det

kompletterande ramverket för ingenjörsutbildningar som bygger på CDIO-pedagogiken. Styrdokument som är kopplade till Pedagogisk idé beskriver utgångspunkterna för ett studentcentrerat lärande och vikten av självständiga studenter. Fakultetsnämnderna följer upp utbildningarnas utformning kopplat till målpuppfyllelse inom ramen för modellen för utveckling och utvärdering av utbildning. Bedömargruppen uppfattar dock att fakultetsnämndernas uppföljning i det avseendet främst fokuserar på att utbildningarna arbetar med sina målmatriser och inte hur arbetet med konstruktiv länkning ligger till grund exempelvis för lärosätets arbete med studentaktivt lärande.

Variation i undervisning och examination anses vara en viktig del i ett studentaktivt lärande och här hänvisar lärosätet i självvärderingen till att information och exempel på variation i undervisningen och examinationer finns på medarbetarwebben. Även här är Högskolepedagogisk centrum ett stöd för lärarna. Bedömargruppen menar att det högskolepedagogiska stödet till lärarna är av stor vikt men också att det kan vidareutvecklas. Platsbesöken visade att det är utbildningsledare för program, utbildningsledare för kursgrupper och utbildningsledare för utbildning på forskarnivå som tillsammans med examinator säkerställer ett studentaktivt lärande. Men i ljuset av att lärarna på kurser och program har stor egen frihet att själv utforma upplägg och genomförande, anser bedömargruppen att det finns behov av att följa upp det studentaktiva lärandet kontinuerligt och på ett systematiskt sätt, så att lärosätet säkerställer ett studentaktivt lärande i praktiken. Bedömargruppen föreslår att lärosätet vidareutvecklar målmatriserna så att de också inkluderar information om lärandeaktiviteter som premierar ett studentaktivt lärande i genomförande och examination.

Doktoranderna har själva ett stort ansvar för sin utbildning och medverkan och planering i uppföljning av utbildningen genom sin individuella studieplan och genom handledning. Bedömargruppen menar att doktorander kan vara en sårbar grupp eftersom de kan befinna sig i beroendeställning till handledare och andra roller på institutionerna, som ämnesföreträdare. Bedömargruppen anser att lärosätet bör beakta det i det fortsatta kvalitetssäkringsarbetet med doktorandernas aktiva roll i lärandet.

3.3 Lärosätet säkerställer ett nära samband mellan forskning och utbildning i verksamheten.

Uppfylld

Sammantaget anser bedömargruppen att lärosätet arbetar systematiskt för att säkerställa ett nära samband mellan forskning och utbildning i verksamheten genom sitt sätt att organisera, strukturera, leda och följa upp kvalitet i verksamheten. Bedömargruppen anser att det är en fördel att organisera verksamheten i forskningsämnen som innefattar både forskning och utbildning inom ämnet.

Bedömargruppen anser att en organisation i forskningsämnen som leds av en ämnesföreträdare skapar en ändamålsenlig grund för ett nära samband mellan forskning och utbildning. Sambandet följs upp genom *Modell för utveckling och utvärdering av utbildning* samt i *Modell för utvärdering av forskningsämnen*, där antalet medarbetare inom forskningsämnet som har vetenskaplig/konstnärlig kompetens är en indikator som analyseras. I den självvärdering som ämnesföreträdaren ska skriva inom ramen för *Modell för utvärdering av forskningsämnen* ingår att beskriva forskningens relevans för den utbildning där forskningsämnet ingår. Bedömargruppen anser att det är en styrka att alla utbildningar är knutna till forskningsämnen på det sättet, vilket kan ge förutsättningar för en forskningsintegrerad utbildning.

Styrning i frågor som rör sambandet mellan forskning och utbildning utgår från styrdokumentet *Riktlinjer för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, Anvisningar gällande utformning av utbildningsplaner och examensbeskrivningar* och *Riktlinje för inrättande, omprövning och avveckling av forskningsämnen*. För inrättande av en utbildning krävs att utbildningen har en relevant och tillräcklig forskningsöverbyggnad och att det finns förutsättningar i form av tillräcklig akademisk kompetens. Motsvarande gäller för inrättande av forskningsämne, det vill säga att ämnet ska ha

anknytning till utbildning på grundnivå eller avancerad nivå. Bedömargruppen ser den organisationen som en styrka som skapar förutsättningar för ett nära och bilateralt samband mellan forskning och utbildning.

Självvärderingen betonar att arbetet med att säkerställa ett nära samband mellan forskning och utbildning utförs på institutionsnivå av utbildningsledare, kursansvariga och ämnesföreträdare. Bedömargruppen ser en styrka i att examinator och kursansvarig lärare har ett särskilt ansvar för att kursens upplägg svarar mot aktuellt forskningsläge, samt att huvudansvarig utbildningsledare har ett övergripande ansvar för att utveckla utbildningarna i samråd med ämnesföreträdarna och fakultetsnämnden.

Bedömargruppen menar att lärosätets uppföljningar och utvärderingar skulle utvecklas genom kriterier som relaterar till utbildningskvalitet, till exempel kursvärderingsresultat, som skulle fånga hur väl forskningsämnet förmår sprida forskningsresultat till studenter och doktorander. Det skulle också kunna följas upp hur väl och i vilken omfattning studenter och doktorander involveras i pågående forskning, exempelvis genom projekt och självständiga arbeten. Det är bedömargruppens mening att sådana indikatorer kan ge ämnesföreträdarna tydligare incitament i frågor om utbildning och utbildningskvalitet.

Enligt självvärderingen framgår det att forskningsanknytningen i utbildningar på avancerad nivå säkerställs genom att studenterna erbjuds att skriva examensarbeten inom ramen för pågående forskningsprojekt. Detsamma gäller för utbildning på forskarnivå där forskningsanknytningen beskrivs som självklar i och med att doktoranderna ska genomföra en självständig forskningsuppgift. Bedömargruppen delar den uppfattningen, och menar att lärosätet kontinuerligt säkerställer forskningsanknytningen genom de komponenter som ingår i *Modell för utvärdering av forskningsämnen*.

3.4 Lärosätet säkerställer att dess utbildningar utformas och genomförs med tydlig koppling mellan nationella och lokala mål, lärandeaktiviteter och examinationer.

Uppfylld

Lärosätet använder ett antal verktyg som stöd för att säkerställa att utbildningarna utformas och genomförs med en tydlig koppling mellan nationella och lokala mål, lärandeaktiviteter och examinationer. Bedömargruppen delar lärosätets uppfattning att verktygen bidrar till att lärosätets utbildningar utformas och genomförs med en tydlig koppling mellan nationella och lokala mål, lärandeaktiviteter och examinationer. Bedömargruppen menar att i den processen är lärosätet som starkast när det gäller utbildningarnas koppling mellan nationella och lokala mål, sannolikt till följd av en etablerad rutin för målmatriser. Kopplingen av mål till lärandeaktiviteter och examinationer är mer otydlig i kvalitetsledningssystemet, eftersom det i de delarna inte finns lika väl utvecklade verktyg och stöd, vilket är ett utvecklingsområde för lärosätet.

Lärosätet fastställde en ny mall för kursplaner 2020. I självvärderingen anger lärosätet att målmatriser används som stöd till planering av utbildning, vilket även platsbesöken bekräftar. Fakultetsnämnderna har tagit fram målmatriser som stöd och verktyg till huvudansvarig utbildningsledare och utbildningsledare för program när det gäller att kartlägga hur utbildningens upplägg uppfyller nationella examensmål och progression. På medarbetarwebben finns olika handböcker för arbetet med utformningen av kursplaner, utbildningsplaner och examensbeskrivningar.

Lärosätet anger i självvärderingen att ansvaret för att säkerställa en tydlig koppling mellan mål, lärandeaktiviteter och examinationer ligger på flera funktioner. På den övergripande nivån är det fakultetsnämnderna som har ansvaret, medan det på institutionsnivå är utbildningsledarna för program, utbildningsledarna för kursgrupper och examinatorerna för utbildning på grundnivå och

avancerad nivå samt de huvudansvariga utbildningsledarna. De senare har även delegation att fastställa kursplaner. För forskarutbildningen är det huvudhandledaren som ansvarar för att doktorandens individuella studieplan visar en tydlig måluppfyllelse och att det finns en koppling till läraaktiviteter och examinationer.

Av självvärderingen framgår att lärosätet använder främst målmatriser för att följa upp måluppfyllelsen på kurser och program. Målmatriserna ingår som underlag i fakultetsnämndernas uppföljning för att säkerställa måluppfyllelse och progression, vilket bedömargruppen anser är en styrka. Bedömargruppen delar lärosätets uppfattning om att målmatriserna är centrala i arbetet med måluppfyllelse, men menar också att det framstår som om lärosätet betonar kopplingen mellan nationella och lokala mål mer än kopplingen mellan mål samt läraaktiviteter och examinationer. Utformandet av målmatriserna pekar på det. Bedömargruppen menar att lärosätet behöver balansera målmatriserna med stöd och verktyg för lärarna, så att de kan säkerställa lärandeaktiviteter och examinationer för att kvalitetssäkra hela kedjan från nationella mål till examination. Det är ett utvecklingsområde för lärosätet.

3.5 Utifrån kontinuerliga uppföljningar och periodiska granskningar vidtar lärosätet de åtgärder som krävs för att förbättra och utveckla utbildningarna.

Inte uppfylld

Med utgångspunkt i självvärderingen, platsbesöken och stickproven har bedömargruppen inte fått belägg för att lärosätet utifrån kontinuerliga uppföljningar och periodiska granskningar genomför de åtgärder som krävs för att förbättra och utveckla utbildningarna. Bedömargruppens granskning visar att de åtgärder som görs för att utveckla utbildningarna främst innebär strategiska beslut av universitetsövergripande karaktär och mer sällan om praktiska utvecklingsarbete i respektive utbildning.

I det löpande arbetet med förbättringar och utveckling av kurser och program framgår av lärosätets självvärdering att kursvärderingar är institutionernas mest centrala verktyg för systematisk uppföljning av utbildningar på grundnivå och avancerad nivå och i vissa fall av utbildningar på forskarnivå. Lärosätets arbete med kursvärdering följer en centraliserad modell. Kursvärderingar sammanställs i en resultatrapport som skickas till den kursansvariga läraren och examinatorn samt publiceras på studentportalen och lärplattformen. En kursutvecklingsrapport ska sammanställas och publiceras i studentportalen. Det utvecklingsarbete som enligt självvärderingen genomfördes 2020 har bland annat inneburit att ett nytt systemstöd för lärosätets hantering av kursvärderingar samt att en lärosätetsgemensam rutin för genomförande har tagits fram inklusive nya mallar, en lathund och stödande exempel.

Lärosätet gör, enligt självvärderingen, uppföljningar av antalet och andelen kursvärderingar som genomförs efter varje läsperiod. Resultatet återkopplas till institutionerna och studentkårerna. Enligt självvärderingen visar den senaste uppföljningen att andelen publicerade kursutvecklingsrapporter har ökat, men att det återstår en del arbete med genomförandet enligt den fastställda ordningen. Bedömargruppen anser att det är positivt att lärosätet arbetar för att förbättra och utveckla arbetet med kursvärderingar och kursutvecklingsrapporter, men saknar en koppling mellan de uppföljningar som görs och fakultetsnämndernas uppföljningar av utbildningarna. Bedömargruppen rekommenderar därmed lärosätet att överväga att inkludera arbetet med kursvärderingarnas och kursutvecklingsrapporternas faktiska genomförande inom programmet, men också kursutvecklingsrapporternas innehåll och åtgärdsarbete.

Enligt lärosätets självvärdering ingår en enhetlig och systematisk uppföljning och utvärdering av utbildningar på alla nivåer genom fastställda riktlinjer med kriterier, anvisningar och mallar, en modell för utveckling och utvärdering av utbildning som rektor har fastställt samt årliga uppföljningsmätt inom

ramen för lärosätets ordinarie uppföljningsprocess.

Enligt *Modell för utveckling och utvärdering av utbildning* följs lärosätets samtliga utbildningar på grundnivå och avancerad nivå kontinuerligt upp. Fakultetsnämndernas uppföljningar har genomförts i tvååriga cykler, men ett beslut från 2021 innebär att cyklerna kommer att vara treåriga framöver. Under år ett i cykeln granskar fakultetsnämnderna alla utbildningar utifrån kvantitativa data, självvärderingar och återföringsdialoger. I självvärderingen som ska göras ingår ett till tre fokusområden som fastställs av fakultetsnämnderna inför varje ny cykel. Under det andra och framöver även tredje året i cykeln genomförs en mindre omfattande uppföljning utifrån kvantitativa data samt, vid behov, extern granskning.

I den självvärdering som varje program ska göra under modellens första år ansvarar utbildningsledarna för program för genomförandet tillsammans med ämnesföreträdarna, examinatorerna, de kursansvariga lärarna och studenterna. Den fastställda mallen för utbildningarnas självvärdering har, som tidigare nämnts, enligt bedömargruppen ett relevant innehåll med bland annat kopplingar till utbildningens arbete med målmatrix, pedagogisk idé, enkäten Nöjd student index och en tydlig koppling till lärosätets vision. Bedömargruppen saknar dock kopplingar till kursvärderingarna och kursutvecklingsrapporterna i programmets självvärdering.

Den beslutade förändringen av förbättrings cyklens längd syftar enligt självvärderingen till att ge bättre förutsättningar för åtgärdsarbete och genomförande av extern granskning. Bedömargruppen instämmer i att förändringar i cyklernas längd sannolikt förbättrar förutsättningarna för åtgärds- och utvecklingsarbetet. Bedömargruppen ser dock en fortsatt utmaning i det omfattande granskningsmaterial som även en treårig cykel ger upphov till, åtminstone de år när självvärdering och extern granskning ingår som komponenter. Fördelen med att samtliga program på grundnivå och avancerad nivå utvärderas samtidigt framhölls vid platsbesöken, men bedömargruppen menar att värdet av att kunna göra jämförelser mellan olika utbildningsprogram noga måste vägas mot fakultetsnämndernas möjlighet att genomföra kvalitativa och praktiska granskningar av 100 utbildningsprogram (och 65 forskningsämnen) samtidigt under den begränsade tidsperiod som årshjulet medger.

Enligt rektors anvisningar till prefekterna framgår det att fakultetsnämndernas uppföljningar ska beaktas i institutionernas verksamhetsplaner. I de verksamhetsplaner som ingått som underlag i granskningen har bedömargruppen funnit få exempel på konkreta utbildningsspecifika åtgärder som gått att härleda till fakultetsnämndernas rapporter. Det finns även översiktliga formuleringar som anger att institutionen kommer att inkludera de synpunkter som framkommer i fakultetsnämndernas rapporter i kommande utvecklingsarbeten. Bedömargruppen menar att även om verksamhetsplanerna har ett väl strukturerat upplägg och innehåll, så antar dokumenten av förklarliga skäl i första hand ett institutionsövergripande perspektiv. Bedömargruppen anser att de utbildningsspecifika kopplingarna till fakultetsnämndernas uppföljningar därmed inte blir tillräckligt specificerade, för att ge belägg för att lärosätet faktiskt åtgärdar det som krävs för att förbättra och utveckla utbildningarna.

Utbildningsspecifika åtgärdsbehov som identifierats i fakultetsnämndernas uppföljningar är enligt självvärderingen underlag för fakultetsnämndernas dialoger med utbildningsledarna för program, huvudansvariga utbildningsledare och prefekt. Dessa återföringsdialoger är ett viktigt inslag i det utbildningsnära utvecklingsarbetet och en fortsatt utveckling av kvalitetskulturen, enligt bedömargruppen. Bedömargruppen menar dock att det hade varit en fördel för det utbildningsnära utvecklingsarbetet att på institutionsnivå dokumentera och tydliggöra vilka utbildningsspecifika utvecklingsområden som ska hanteras med koppling till fakultetsnämndernas uppföljning, vilka åtgärder som planeras samt hur de ska resurssättas och följas upp.

Utbildning på forskarnivå följs enligt självvärderingen upp inom ramen för Riktlinjer för utvärdering och utveckling av utbildning på forskarnivå samt utifrån en årlig uppföljning utifrån antalet doktorsexamina

Datum
2023-03-14Reg.nr
411-00342-21

per år och genomströmning. För utbildning på forskarnivå sker även en årlig uppföljning av utbildningen utifrån doktorandernas individuella studieplaner och någon form av avhandlingsseminarium. Enligt självvärderingen fastställs resultat, analys och eventuella åtgärder av nämnderna enligt samma rutin som beskrivits för Modell för utveckling och utvärdering av utbildning. Rapporten delges prefekt och rektor. Bedömaregruppen menar att det hade varit en fördel för det verksamhetsnära utvecklingsarbetet att på institutionsnivå dokumentera och tydliggöra vilka specifika utvecklingsområden som ska hanteras med koppling till fakultetsnämndernas uppföljning, vilka åtgärder som planeras samt hur de ska resurssättas och följas upp, även om det också finns exempel som visar på motsatsen.

Bedömaregruppen uppfattning är att kopplingen mellan fakultetsnämndernas uppföljningar och utvecklingsarbetet i respektive utbildning sammantaget inte är tillräckligt tydliggjord. Fakultetsnämndernas uppföljningar efterfrågar inte genomförande och resultat av kursvärderingsarbetet, vilket bedömaregruppen därför menar är ett utvecklingsområde. En sådan förändring kan också enligt bedömaregruppen förbättra genomförandet av kursvärderingar samt utformandet, publiceringen och återkopplingen av kursutvecklingsrapporterna enligt den fastställda ordningen.

Bedömaregruppen anser sig inte fått belägg för att de kontinuerliga uppföljningar och periodiska granskningar som genomförs i tillräcklig omfattning utgör stöd för det utbildningsnära kvalitetsarbetet. I stället är bedömaregruppen intryck att ju längre ut från den lärosätetsövergripande nivån man kommer, desto mer otydligt blir avtrycket av fakultetsnämndernas uppföljningar. Det är därför bedömaregruppen mening att lärosätet behöver genomföra åtgärder för att försäkra sig om att kvalitetsledningssystemets periodiska granskningar och kontinuerliga uppföljningar fungerar kvalitetsdrivande i organisationens alla delar. Som också tidigare har framförts menar bedömaregruppen att lärosätet bör analysera om kvalitetsledningssystemet i sin nuvarande form i första hand är ett beslutsstöd för högsta ledningen i övergripande och strategiska frågor, som exempelvis organisatoriska förändringar och strategiska satsningar, och i andra hand är ett stöd för det utbildningsnära kvalitetsarbetet.

3.6 Lärosätet säkerställer att granskningsresultat publiceras och att åtgärder som planeras eller genomförs för att förbättra och utveckla utbildningarna kommuniceras på ett ändamålsenligt sätt med relevanta intressenter.

Inte uppfylld

Bedömaregruppen konstaterar att det finns kanaler för att publicera och definierade forum för att kommunicera granskningsresultat och åtgärdspaket på ett ändamålsenligt sätt till relevanta intressenter, men att det finns utvecklingsbehov i den praktiska tillämpningen. Lärosätets behöver systematisera formerna för publicering och kommunikationsarbete.

Enligt självvärderingen fastställer fakultetsnämnderna resultat och eventuella åtgärder i en slutrapport till prefekterna och rektor. Slutrapporten tillgängliggörs för alla medarbetare via mötesverktyget Meetings+. Av underlagen framgår att slutrapporterna ska diskuteras på både lärosätetsövergripande nivå samt på institutions- och programnivå. Även om bedömaregruppen, som tidigare nämnts, sammantaget saknar en tydlig struktur och systematik som styr publicering och kommunikation av granskningsresultat, så är intrycket att kommunikation om granskningsresultat genomförs inom lärargruppen, om än i varierande omfattning och former.

Fakultetsnämndernas rapporter publiceras, som bedömaregruppen förstått det, dock inte på den externa webbplatsen eller i forum som studenterna har tillgång till. I självvärderingen lyfter lärosätet fram utbildningarnas programråd som centrala forum där kvalitetsarbetet kommuniceras med studenter, lärare och externa avnämare. Programrådets uppgift är, enligt självvärderingen, att bidra till

programmets kvalitetsutveckling bland annat utifrån kursvärderingar och fakultetsnämndernas uppföljningar. Programråden ges därmed en central funktion som arena för lärosätet programnära utvecklingsarbete tillsammans med studenter, lärare och externa ledamöter.

Programrådsprotokollen publiceras på studentwebben och i lärplattformen Canvas. Granskningens stickprov i form av programrådsprotokoll har visat på åtgärdsbehov kopplat till att självvärderingar, kursvärderingsresultat och kursutvecklingsrapporter, fakultetsnämndernas uppföljningar av både utbildningsprogram och forskningsämne samt enkäten Nöjd student index inte verkar vara ett innehåll som systematiskt tas upp och kommuniceras med studenter, lärare och externa ledamöter i programrådets möten. Däremot diskuteras i hög grad kursspecifika frågor, som exempelvis genomförande av specifika kursmoment. Det bekräftades också vid platsbesöken, där bedömargruppen kunde konstatera att programrådets funktion primärt handlade om återkoppling från studenterna till programledningen och där programråden inte har någon direkt koppling till kvalitetsledningssystemet i stort. Bedömargruppen anser att det sammantaget inte framgår hur programrådets arbete i praktiken hakar i övriga delar av kvalitetsledningssystemet och därför blir isolerade öar. Bedömargruppen anser att kopplingen mellan programrådets genomförande och innehåll till övriga delar av kvalitetsledningssystemet behöver utvecklas.

Resultaten från kursvärderingarna publiceras på studentwebben och i lärplattformen Canvas. Även om det enligt lärosätet ska redogöras för tidigare resultat och genomförda åtgärder från kursvärderingarna i början av varje kursomgång, framkom det vid platsbesöken att studenterna inte alltid vet att och var resultaten publiceras samt att det inte systematiskt genomförs någon sammanfattning vid varje kursstart. Granskningens stickprov i form av kursutvecklingsrapporter ger också en bild av att dokumentationen i många fall är sparsamt utformad, åtgärderna är få och att en låg svarsfrekvens återkommande används som intäkt för låg tillförlitlighet i det genomförda kursvärderingsarbetet.

Bedömargruppen har dock genom stickproven noterat att det också finns exempel som avviker positivt i dessa avseenden. Bedömargruppen anser sammantaget att lärosätets arbete för att säkerställa att kursvärdering genomförs enligt den fastställda ordningen behöver utvecklas.

I självvärderingen framhåller lärosätet förutsättningar för direkt kommunikation mellan lärosätet och studenterna genom studenternas och doktorandernas representation i beredande och beslutande organ. Bedömargruppen delar den uppfattningen.

Bedömargruppen konstaterar också att lärosätet behöver utveckla sin publicering och kommunikation i relation till externa intressenter. Enligt nuvarande rutiner är granskningsresultatens publicering på den externa webbplatsen och kommunikationen om dem i programråden begränsad. Enligt självvärderingen sprids granskningsresultat i de externa forum där lärosätets högsta ledning samverkar med det omgivande samhället, men systematiken i kommunikationsarbetet är inte klargjord.

Lärosätet har inte inom ramen för de stickprov bedömargruppen efterfrågat kommit in med exempel på dokument, protokoll eller annat som exemplifierar hur granskningsresultat i relation till forskningsämne samt programrådets arbete kommunicerats med interna och externa intressenter.

Inrättandet av ett kvalitetsråd lyfts fram i självvärderingen som en åtgärd för att säkerställa ett forum för samordning av kommunikation och frågor om kvalitetssystemet på en lärosätetsövergripande nivå. Bedömargruppen delar lärosätets uppfattning om att både program- och kvalitetsråd på respektive institutions- och lärosätetsnivå bidrar till att säkerställa att lärosätet kommunicerar granskningsresultat och de åtgärder som planeras eller genomförs för att förbättra och utveckla utbildningarna på ett ändamålsenligt sätt med relevanta intressenter.

Datum
2023-03-14Reg.nr
411-00342-21**Bedömningsområde: Jämställdhet****Bedömning med motivering: Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet***Tillfredsställande*

Utifrån självvärderingens beskrivningar och exempel samt de platsbesök som genomförts är det bedömarens samlade omdöme att det utvecklings- och förbättringsarbete som de senaste åren bedrivits, och alltfjämt bedrivs, inom jämställdhet har fått genomslag i lärosätets verksamhet. Baserat på självvärderingens beskrivningar och flera exempel på både praktiska och strategiska satsningar inom ramen för lärosätets jämställdhetsarbete konstaterar bedömarens grupp att lärosätet nu ser jämställdhet som en viktig kvalitetsfaktor inom både kärn- och stödverksamheten. Lärosätet har med de dokumenterade rutiner och processer som finns framtagna integrerat jämställdhet i lärosätets kvalitetssäkringsarbete och på ett tillfredsställande sätt säkerställt att jämställdhet beaktas i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande. Likaså konstaterar bedömarens grupp att lärosätets rutiner och processer för uppföljning ger förutsättningar för ett kontinuerligt förbättrings- och utvecklingsarbete inom jämställdhetsområdet, men att det finns förutsättningar att involvera studenterna mer i jämställdhetsarbetet.

Bedömarens grupp har identifierat följande styrkor inom bedömningsområdet:

- Lärosätet har beslutat att utbildningar på samtliga nivåer ska innehålla undervisning och examinerande moment om jämställdhet, vilket borgar för systematik genom att jämställdhet nu ingår i rutiner bland annat för inrättande och revidering av kursplaner.
- Lärosätet har genomfört utbildningsinsatser, för att öka medarbetarnas och studenternas kunskap och medvetenhet om jämställdhet och normbildning.
- Lärosätet har arbetat med breddad rekrytering och återkommande insatser, för att bryta könsstereotypa utbildningsval.
- Lärosätet har gjort strategiska satsningar för jämställd karriärutveckling samt satsningar för att öka andelen kvinnliga professorer.

Bedömarens grupp har identifierat följande utvecklingsområde inom bedömningsområdet:

- Lärosätet bör ge studenterna ett större ansvar i lärosätets systematiska jämställdhetsarbete och involvera dem mer i arbetet.

Bedömning av bedömningsgrunden:**4.1 Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, ett systematiskt arbete med att beakta jämställdhet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande.***Uppfylld*

Bedömarens grupp anser att lärosätet arbetar systematiskt med att integrera jämställdhet i samtliga utbildningar. Lärosätet har rutiner och processer som säkerställer att jämställdhet beaktas vid inrättande och revidering av utbildningsplaner, att det finns kunskapsmål för jämställdhet och att jämställdhet systematiskt följs upp inom ramen för den modell för utvärdering av utbildningar som rektor har fastställt och ingår i rektors ordinarie uppföljningsprocess.

Det framgår i lärosätets självvärdering att flera åtgärder för att utveckla och förbättra det systematiska arbetet med att beakta jämställdhet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande har genomförts de senaste åren. Bland annat beslutade lärosätet 2019 att lärosätets utbildningar på samtliga nivåer ska innehålla undervisning och examinerande moment om jämställdhet. I självvärderingen framgår att jämställdhetsperspektivet numera alltid beaktas vid inrättande och

revidering av utbildningsplaner och att det i den allmänna studieplanen för utbildning på forskarnivå sedan 2019 finns kunskapsmål för jämställdhet. Bedömaregruppen noterar att lärosätet under de senaste åren har genomfört flera utbildningsinsatser för lärosätets ledande befattningar och studentkårer för att öka kunskap och medvetenhet om jämställdhet och normbildning och att lärosätet har som ambition att långsiktigt öka samtliga medarbetares kunskap och medvetenhet inom området genom kontinuerliga utbildningsinsatser. Bedömaregruppen noterar även att lärosätet arbetar aktivt med breddad rekrytering och genomför återkommande insatser för att bryta könsstereotypa utbildningsval. Att lärosätet de senaste åren genomfört strategiska satsningar för jämställd karriärutveckling är något bedömaregruppen särskilt vill lyfta fram som en styrka.

När det gäller beaktande av jämställdhetsaspekter i utbildningarna framgår i självvärderingen att lärosätet har en tydlig ansvarsfördelning och framtagna rutiner och processer för att följa upp och omhänderta identifierade utvecklings- och förbättringsbehov inom området. Utbildningsledare för program säkerställer att jämställdhet ingår i undervisningen och att det finns examinerande moment i samtliga program på grundnivå och avancerad nivå. I utbildning på forskarnivå ansvarar huvudhandledaren för att doktoranden under sin utbildning tillgodogör sig kunskapen, medan prefekten ska säkerställa att jämställdhet beaktas i samband med att nya individuella studieplaner fastställs.

Att jämställdhet beaktas och integreras i utbildningen följs enligt självvärderingen upp inom ramen för den utvärderingsmodell som fakultetsnämnderna ansvarar för och i rektors ordinarie uppföljningsprocess. Enligt självvärderingen formuleras de förbättrings- och utvecklingsbehov som lärosätet identifierar inom ramen för utvärderingsmodellen sedan som aktiviteter och åtgärder i institutionernas och fakultetsnämndernas verksamhetsplaner. Som exempel framhålls i självvärderingen att beslutet om att lärosätets utbildningar på samtliga nivåer ska innehålla undervisning och examinerande moment om jämställdhet kommer att följas upp i fakultetsnämndernas verksamhetsplan för 2022–2023. Dessutom har institutionerna fått i uppdrag att följa rekryteringen av professorer utifrån ett jämställdhetsperspektiv, inom ramen för rektors ordinarie uppföljningsprocess.

Vid de platsbesök som bedömaregruppen genomfört har lärosätet lyft fram genomförda åtgärder inom jämställdhetsområdet som goda exempel på hur kvalitetssystemet fungerar i praktiken. Bedömaregruppen har dock inte kunnat se i vilken process som åtgärden och beslutet om att lärosätets utbildningar på samtliga nivåer ska innehålla undervisning och examinerande moment om jämställdhet identifierades. Inte heller har bedömaregruppen kunnat få bekräftat att det var inom ramen för lärosätets kvalitetsledningssystem som utvecklings- och förbättringsbehoven för jämställdhet inom utbildning fångades upp. När det gäller uppföljning anser bedömaregruppen dock att det är positivt att lärosätet inte bara avser följa upp att undervisning som motsvarar 1,5 högskolepoäng ingår i samtliga utbildningar på grundnivå, utan aktivt planerar att fortsätta att driva arbetet med att utveckla utbildningarna på samtliga nivåer sett till undervisning och examination utifrån ett jämställdhetsperspektiv, vilket fakultetsnämnderna enligt självvärderingen har fått i uppdrag att säkerställa. Både i studentinlagan och platsbesöken framkommer att studenterna inte upplever sig tillräckligt involverade i lärosätets utvecklings- och förbättringsarbete och vill ta ett större ansvar för lärosätets jämställdhetsarbete. Bedömaregruppen anser att lärosätet bör beakta studenternas önskemål i det fortsatta utvecklings- och förbättringsarbetet.

Bedömningsområde: Student- och doktorandperspektiv**Bedömning med motivering: Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet***Inte tillfredsställande*

Självvärderingen, studentinlagan och platsbesöken visar att det finns dokumentation som beskriver student- och doktorandinflytandet samt ett avtal mellan lärosätet och studentkårerna där kårernas

Datum
2023-03-14Reg.nr
411-00342-21

representationsmöjligheter specificeras. Bedömargruppen anser dock att det finns en del brister i de processer som ska säkerställa studentinflytande från studenter som inte har representationsuppdrag. Utöver det lyfter doktorandernas inspel i studentinlagan fram en språkbarriär för icke svensktalande och brister i medarbetarsamtalens genomförande. Sammantaget anser bedömargruppen att lärosätet inte arbetar systematiskt för studenters och doktoranders möjligheter och förutsättningar att utöva inflytande för sina respektive utbildningar och studiesituation.

Bedömargruppen har identifierat följande styrkor inom bedömningsområdet:

- Lärosätet har tydliga lärosätsgemensamma riktlinjer för student- och doktorandinflytande som varje år revideras tillsammans med student- och doktorandkåren.
- Lärosätet ger student- och doktorandkåren möjlighet till kontinuerliga formella och informella möten med bland annat rektor och chef för verksamhetsstödet.

Bedömargruppen har identifierat följande utvecklingsområde inom bedömningsområdet:

- Lärosätet behöver säkerställa att centrala processer, som kursvärdering, programråd och enkäten Nöjd student index, genomförs enligt den fastställda ordningen samt genomföra åtgärder för att öka svarsfrekvensen och återkopplingen av resultat och åtgärder till studenterna.
- Lärosätet behöver se över förutsättningarna för de förtroendevalda studenterna och doktoranderna för att säkerställa en hållbar arbetssituation utan att begränsa förutsättningarna för inflytande.
- Lärosätet behöver hantera konsekvenserna av att två kårer beviljats kårstatus, exempelvis kårens möjlighet till representation i beredande och beslutande organ.
- Lärosätet behöver genomföra åtgärder för att även icke svensktalande studenter och doktorander ska få möjlighet att delta i lärosätets kvalitetsarbete.
- Lärosätet bör överväga att överlåta anställningen av ett doktorandombud åt doktorandsektionen för att säkerställa oberoende.
- Lärosätet bör förtydliga studenternas och doktorandernas ansvar och betydelse i lärosätets kvalitetsarbete i centrala styrdokument.

Bedömning av bedömningsgrunden:**5.1 Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, ett systematiskt arbete med att verka för studenters och doktoranders möjligheter och förutsättningar att utöva inflytande över utbildningen och sin studiesituation.***Inte uppfylld*

Bedömargruppen konstaterar att lärosätet har dokumenterade rutiner och processer för att säkerställa möjligheter och förutsättningar för studenter och doktorander att utöva inflytande över sin utbildning och studiesituation. Däremot anser bedömargruppen att lärosätet brister i att säkerställa studenters och doktoranders inflytande med systematik, eftersom några av de verktyg och forum som ska uppfylla detta inte fungerar tillfredsställande, exempelvis programråd och enkäter som kursvärderingar och enkäten Nöjd student index. Det finns också en språkbarriär för icke svensktalande doktorander som försvårar deras möjlighet till inflytande i sin utbildning och studiesituation.

Det framkom i självvärderingen och vid platsbesöken att lärosätet har rutiner och styrdokument som reglerar student- och doktorandinflytandet centralt i organisationen. Det är specificerat i vilka organ som studenterna är representerande, och lärosätet hänvisar i *Rektors besluts- och delegationsordning* till lagstiftningen, som säger att studenter och doktorander ska vara representerade vid beslut som rör utbildning och studenternas situation. Det finns ett avtal mellan studentkåren och lärosätet som

Datum
2023-03-14Reg.nr
411-00342-21

revideras varje år, som specificerar i vilka forum studentkårerna ska vara representerade. Utöver det har rektor informella möten i form av luncher eller frukostar med kårordförandena, där det är fritt för studenterna att ta upp olika frågor. Vid platsbesöket bekräftade studentkårsrepresentanterna att det är bra möten, men att det är svårt att veta på vilket sätt lärosätet tar vidare de frågor som diskuteras eftersom de inte får någon återkoppling.

Självvärderingen beskriver att det i tillfälliga grupper som arbetar med frågor som rör studenternas situation ska finnas studentrepresentation. I studentinlagan lyfts dock exempel på när studentkårerna inte erbjudits representation i sådana tillfälliga grupper, exempelvis i högskolans covid-19-grupp. Lärosätet uttalade vid platsbesöken sin ambition att komma till rätta med problemet, något som bedömargruppen välkomnar.

Lärosätet skriver i självvärderingen att kursvärderingarna och enkäten Nöjd student index är två av de viktigaste kanalerna för studenterna att ha inflytande över sin utbildning och studiesituation. Dock lyfter både lärosätet själva och studentkårerna fram svårigheter med enkäterna, främst låg svarsfrekvens. Studentkårerna lyfter i studentinlagan att det fortfarande även finns brister och problem med information om och återkoppling av resultaten och åtgärder från kursvärderingarna. I vissa fall använder inte lärosätet resultatet från enkäterna på grund av den låga svarsfrekvensen. Studenterna har inte heller fått någon återkoppling på enkäten Nöjd student index sedan 2016, enligt studentinlagan. Resultat på kursvärderingarna publiceras på studentwebben och enligt lärosätet ska det i början av varje kursomgång redogöras för föregående års resultat och genomförda åtgärder. Platsbesöken visar dock att studenterna inte vet att resultaten publiceras och att det oftast inte sker någon sammanfattning av föregående års kursvärderingar vid kursstarten. Bedömargruppen anser att det saknas konkreta åtgärder som gett resultat för att förbättra svarsfrekvensen och att incitament för att besvara enkäterna saknas, vilket styrks av studentinlagan och platsbesöken. Studentkårerna skriver i studentinlagan att de också vill vara delaktiga i arbetet med enkäten Nöjd student index. Bedömargruppen anser att det är angeläget att komma till rätta med problemen och att i samförstånd med studentkårerna arbeta fram en åtgärdsplan för att säkerställa att lärosätet samlar in synpunkter från såväl förtroendevalda som icke förtroendevalda studenter.

Programråden lyfts fram i både lärosätets självvärdering och studentinlagan som ett viktigt forum där studenterna kan diskutera utbildningens kvalitet och utveckling. Däremot framkom det av studentinlagan och platsbesöken att programråden fungerar olika vid olika program. Det lyftes fram exempel där det fungerar bra men också att det finns oklarheter på andra program om hur ofta programråden hålls och om protokollen publiceras efter mötena. Platsbesöken visar också att det är svårt att rekrytera studenter och externa representanter till programråden samt att mötena tenderar att handla om enskilda kurser i stället för programmets kvalitet och utveckling. Vid platsbesöken framkom också att det som diskuteras i programråden sällan utgör underlag i fakultetsnämndernas utvärderingar. Bedömargruppen ser behov av att lärosätet formaliserar programråden, förankrar deras syfte i organisationen samt säkerställer att de genomförs enligt den fastställda ordningen. Bedömargruppen anser vidare att det är viktigt att arbeta fram en lösning för att lyckas rekrytera studenter till programråden och säkerställa programrådets bidrag till fakultetsnämndernas årliga utvärdering.

I studentinlagan lyfter studenterna fram ett behov av att de två studentkårerna som av lärosätet beviljats kårstatus bör få lika möjligheter till representation i de organ där studentkårerna finns representerade. Bedömargruppen anser att lärosätet i detta avseende behöver hantera konsekvenserna av att ha beviljat två studentkårer kårstatus.

Enligt lärosätets riktlinjer ska samtliga doktorander erbjudas möjlighet till medarbetarsamtal. I en enkät som doktorandsektionen genomfört framgår det enligt studentinlagan att cirka en tredjedel av doktoranderna inte har erbjudits något medarbetarsamtal. I studentinlagan och vid platsbesöken lyftes det också fram problem med underrapportering av problem i forskarutbildningen. Skälet är att

Datum
2023-03-14Reg.nr
411-00342-21

forskarstuderande många gånger är i en beroendeställning till sina seniora forskare och handledare. Underrapporteringen är ingenting som lyfts fram av lärosätet i sin självvärdering. Bedömargruppens rekommendation är att lärosätet, i samförstånd med doktorandsektionen, arbeta fram en lösning på problemet.

Doktoranderna får av lärosätet möjlighet till inflytande bland annat genom att delta vid de olika forum som lyfts i självvärderingen. I studentinlagan samt vid platsbesöken framkom det dock att många av dessa möten är på svenska och att en stor andel av doktoranderna då inte har möjlighet att delta. Bedömargruppen noterar att vissa centrala styrdokument, exempelvis lärosätets riktlinjer om oredlighet i forskning, för närvarande bara finns på svenska. Vid platsbesöken redogjorde lärosätet för det pågående översättningsarbetet och en ambition om att alla styrdokument vid lärosätet ska finnas på både svenska och engelska. Det förefaller dock vara en långdragen process. Bedömargruppen anser att en språkpolicy skulle vara ett sätt att bringa klarhet i vilken roll som svenska respektive engelska spelar vid lärosätet. Policyn skulle också kunna klargöra vilka förväntningar på tvåspråkighet som är rimliga samt ge stöd i att identifiera prioriteringsområden inom översättningsarbetet. En tydlighet i den frågan skulle avsevärt förbättra doktoranders möjligheter och förutsättningar att utöva inflytande över utbildningen och sin studiesituation.

Student- och doktorandrepresentanter får ersättning för att delta i vissa beredande och beslutande organ. Av studentinlagan och platsbesöken framkom dock att det också finns viktiga beredande och beslutande organ där studenter och doktorander förväntas delta men inte får ersättning för sitt deltagande, exempelvis i disciplinnämnden. Bedömargruppen vill därför poängtera vikten av att lärosätet kontinuerligt ser över sin modell för arvodering och representation för att säkerställa goda förutsättningar för studenternas och doktorandernas förutsättningar till delaktighet, engagemang och ansvarstagande i beredande och beslutande organ, men också för att skapa hållbara förutsättningar och arbetsförhållanden för de båda studentkårernas och doktorandsektionens förtroendevalda.

Studentkårerna lyfter i studentinlagan och vid platsbesöken fram problem med att studenter och doktorander har möjlighet att utöva sitt inflytande i praktiken. Vid platsbesöken framgick det att lärosätet erbjuder tidsersättning för en del representationsuppdrag, medan det saknas i andra forum. Det gör att studenter som inte är engagerade i studentkårerna i vissa fall inte söker sig till de uppdragen, vilket i sin tur gör att studentkårerna även åtar sig dem.

Lärosätets medvetenhet om en historik av hög arbetsbelastning och ohälsa inom gruppen förtroendevalda studenter och doktorander som framkom vid platsbesöken bör också fortsatt leda till åtgärder, men bedömargruppen menar att åtgärderna bör utformas så att de inte ensidigt innebär att de förtroendevalda studenterna och doktoranderna väljer bort representation, exempelvis av belastningsskäl. Självvärderingen samt studentinlagan beskriver att doktoranderna tillsammans med lärosätet har arbetat fram ett avtal som reglerar tidsersättning och som ska följas upp varje år, även om uppföljningen för närvarande inte är formaliserad. Båda parter verkar nöjda med lösningen, och bedömargruppen anser att det är ett bra exempel på när doktorandinflytandet fungerar väl.

Bedömargruppen anser att lösningen inte bör ligga i att begränsa möjligheterna till inflytande, utan i stället fokusera på att försöka minska arbetsbördan genom att till exempel arvodera studenter i högre utsträckning så att fler kan engagera sig. Lärosätet bör tillsammans med kårerna arbeta fram en mer långsiktig lösning där studentinflytandet inte begränsas. Vid platsbesöken lyfte också studentrepresentanterna fram att lärosätet har svårt att fånga upp åsikter från alla studenter. Det är bara de med representationsuppdrag som hörs. Bedömargruppen menar därför att det är angeläget att öka svarsfrekvensen i de enkäter som skickas till studenterna, eller på annat sätt säkerställa inflytandet från alla studenterna, samt formalisera programråden och förankra deras syfte i organisationen, för att säkerställa förutsättningarna för studenterna att utöva inflytande över sin utbildning och studiesituation. Bedömargruppen anser också att lärosätet behöver arbeta för att komma till rätta med den språkbarriär som finns för icke svensktalande doktorander och

underrapporteringen av problem i forskarutbildningen, för att på så sätt säkerställa förutsättningarna för doktoranderna att utöva inflytande över sin utbildning och sin studiesituation.

Bedömggruppen ser positivt på den roll som de individuella studieplanerna spelar vid lärosätet när det gäller utbildning på forskarnivå. Trots att den enhetliga mallen verkar vara anpassad utifrån tekniska ämnen, så anger flera parter att studieplanerna fungerar väl som aktiva redskap för planering och uppföljning. De nyligen genomförda uppdateringarna och inkluderandet av en matris framstår som framgångsrika, även om det kan noteras att doktorandrepresentation inte fanns närvarande vid själva beslutet. Studentinlagan lyfter fram att det finns en önskan om att doktorandombudet ska vara anställd av doktorandsektionen i stället för av lärosätet, för att på så sätt säkerställa ett oberoende. Bedömggruppen anser att detta är en rimlig hållning och något lärosätet bör arbeta för att möjliggöra.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet

Tillfredsställande

Utifrån självvärderingen och platsbesöken är det bedömggruppens sammanvägda bedömning att arbetsliv och samverkan är tydligt beskrivet i lärosätets styrande dokument. Att den verksamhet som bedrivs vid lärosätet har en tydlig arbetslivsanknytning är en viktig kvalitetsfaktor och en bärande princip för lärosätets utbildningar. Bedömggruppen konstaterar att lärosätet har en tydlig samverkansprofil, en omfattande samverkan med och en stark koppling till det omgivande samhället. Att lärosätets strategiska partnerskap och avsiktsförklaringar spänner över en stor bredd av lärosätets verksamhet anser bedömggruppen skapar goda förutsättningar för studenter och forskarstuderande att under sin utbildningstid komma i kontakt med arbetslivet. Samtidigt kan bedömggruppen konstatera att det i lärosätets rutiner och processer inte tillräckligt tydligt framgår hur förbättrings- och utvecklingsbehov inom området systematiskt fångas upp och omhändertas i utbildningarna. Att lärosätet själv identifierat uppföljning av arbetslivsanknytning i utbildningsprogrammen som ett utvecklingsområde och under 2022 kommer att genomföra åtgärder för att förbättra arbetslivsanknytningen är en styrka.

Bedömggruppen har identifierat följande styrkor inom bedömningsområdet:

- Lärosätet har en tydlig samverkansprofil, en stark koppling till det omgivande samhället och en omfattande samverkan med arbetslivet.
- Lärosätets strategiska partnerskap och avsiktsförklaringar spänner över en stor bredd av lärosätets verksamhet, vilket ger goda förutsättningar för studenter och forskarstuderande att under sin utbildningstid komma i kontakt med arbetslivet.

Bedömggruppen har identifierat följande utvecklingsområde inom bedömningsområdet:

- Lärosätet bör säkerställa att programråd genomförs enligt beslut eller att kontakt med representanter för utbildningens avnämare säkerställs enligt en annan ordning.
- Lärosätet bör överväga att åter aktivera sin alumnenkät och följa upp hur studenter och forskarstuderande efter några år som yrkesverksamma upplever att utbildningarna utvecklat deras beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Bedömning av bedömningsgrunden:

6.1 Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, att utbildningarna utvecklar studenternas och doktorandernas beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Uppfylld

Bedömargruppen uppfattar att lärosätet ger studenter och forskarstuderande goda förutsättningar att under sin studietid komma i kontakt med arbetslivet och därigenom utveckla sin förmåga att möta förändringar i arbetslivet. Lärosätets starka samverkansprofil och omfattande samarbete med både näringsliv och offentlig sektor anser bedömargruppen starkt bidra till att utbildningarna har en hög grad av arbetslivsanknytning. Däremot anser bedömargruppen att lärosätets rutiner och processer för att fånga upp förbättrings- och utvecklingsbehov på grundnivå och avancerad nivå kan förbättras och att lärosätets uppföljning och utvärdering av arbetslivsanknytning inom utbildning kan utvecklas.

Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att säkerställa att programråd genomförs på samtliga utbildningsprogram, att de har arbetslivsrepresentation och att arbetslivsanknytning regelbundet utgör ett innehåll där. Bedömargruppen rekommenderar även lärosätet att överväga att i den doktorandenkät som skickas ut inom ramen för fakultetsnämndernas uppföljning även fråga om doktoranderna uppfattar att utbildningen på forskarnivå utvecklar beredskapen att möta förändringar i arbetslivet. Slutligen rekommenderar bedömargruppen lärosätet att återinföra sin alumnenkät. Bedömargruppen anser att alumnenkäten ger goda förutsättningar att följa upp hur studenter och forskarstuderande efter några år i arbetslivet upplever att utbildningen bidrog till att utveckla deras beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

I lärosätets självvärdering framgår att arbetsliv och samverkan är viktiga kvalitets- och framgångsfaktorer för lärosätet. Det är också tydligt beskrivet i lärosätets styrande dokument, som *Kvalitetspolicy för Luleå tekniska universitet*, *Strategisk plan 2020–2025* och *Vision 2030*, och perspektiven anses vara bärande principer för lärosätets utbildning och forskning. Lärosätet har enligt självvärderingen byggt upp strategiska partnerskap med flera företag och organisationer samt tecknat avsiktsförklaringar med de fyra kommuner som är lärosätets campusorter liksom med Norrbottens Kommuner, en intresseorganisation för Norrbottens 14 kommuner. Lärosätets strategiska partnerskap och avsiktsförklaringar fungerar enligt självvärderingen som plattformar för långsiktig samverkan om utbildning och forskning och har som mål att öka kvaliteten inom verksamheten, erbjuda studenter företags- och industrinära samarbeten samt stärka utbildningarnas samhällliga relevans. En viktig del av lärosätets samverkan med det omgivande samhället sker enligt självvärderingen i lärosätets beredande och beslutande organ, som universitetsstyrelsen, fakultetsnämnderna och programråden, där samarbetspartner från näringslivet och den offentliga sektorn ingår som externa arbetslivsrepresentanter.

Bedömargruppen uppfattar att lärosätet genom en omfattande samverkan med det omgivande samhället ger studenter och doktorander goda förutsättningar att under sin studietid komma i kontakt med arbetslivet och därigenom utveckla sin förmåga att möta förändringar i arbetslivet. I självvärderingen och platsbesöken framhåller lärosätet användandet av adjungerade lärare och gästlärare i undervisningen, verksamhetsförlagd utbildning, arbetsintegrerat lärande, praktik, projektkurser och examensarbeten som viktiga inslag som ger studenter på grundnivå och avancerad nivå möjlighet att komma i kontakt med arbetslivet samt förutsättningar och beredskap att möta förändringar i arbetslivet. I forskarutbildningen sker arbetslivsanknytningen enligt självvärderingen huvudsakligen i de forskningssamarbeten och projekt som doktoranderna ingår i och som bedrivs tillsammans med företag, organisationer och offentlig verksamhet.

Vid sidan av detta uppfattar bedömargruppen att lärosätets *Career Center*, som enligt lärosätet fungerar som en brygga mellan akademi och näringsliv med uppdrag att stödja studenterna och doktoranderna inför deras kommande yrkesliv och karriär, har en viktig roll i att ge studenterna och doktoranderna möjlighet att knyta kontakt med arbetslivet. Likaså uppfattar bedömargruppen att den arbetsmarknadsdag som enligt självvärderingen genomförs varje år har en viktig roll för studenternas möjlighet att komma i kontakt med arbetslivet.

Att arbetslivsanknytning ingår i lärosätets utbildningar på grundnivå och avancerad nivå säkerställs enligt självvärderingen av utbildningsledare på program, av utbildningsledare för kursgrupper samt av fakultetsnämnderna på den lärosätetsövergripande nivån. Att arbetslivsanknytning ingår i utbildningarna följs sedan upp inom ramen för lärosätets *Modell för utveckling och utvärdering av utbildning*. Enligt självvärderingen ansvarar fakultetsnämnderna för att granska att utbildningarna har arbetslivsanknytning i samband med att nya utbildningar tas fram. Utbildningarnas programråd liksom lärosätets arbete med branschträffar lyfter självvärderingen fram som viktiga forum, där det utbildningsnära samarbetet med externa representanter huvudsakligen sker. Där kan förändringar på arbetsmarknaden, liksom förbättrings- och utvecklingsbehov i programmen lyftas. I studentinlagan framgår att programråd inte genomförs på samtliga program, att det ofta saknas extern representation i de programråd som genomförs och att arbetslivsanknytningen inte regelbundet följs upp. Likaså har bedömargruppen vid de platsbesök som genomförts noterat att studenterna till skillnad från de forskarstuderande inte upplever sig vara tillräckligt involverade i lärosätets samverkan.

Att programråd inte genomförs på samtliga program har bekräftats vid de platsbesök bedömargruppen genomfört. Av de programrådsprotokoll som bedömargruppen fått ta del av har bedömargruppen inte heller kunnat få bekräftat att arbetslivsanknytningen i utbildningen följs upp i de programråd som genomförs. De få externa representanter som bedömargruppen vid sina platsbesök har haft möjlighet att träffa har inte på ett tillräckligt tillfredställande sätt kunnat redogöra för hur förbättrings- och utvecklingsbehov identifieras och omhändertas när det gäller arbetslivsanknytning inom utbildningsprogrammen. Lärosätet framhåller dock i sin självvärdering att uppföljning av arbetslivsanknytning har identifierats som ett utvecklingsområde som ska ses över under 2022. Bland annat ska mallen för den självvärdering som görs inom ramen för utvärderingen kompletteras med frågor kopplade till bedömningsområdet, vilket bedömargruppen anser är positivt.

För utbildning på forskarnivå följs arbetslivsanknytning upp individuellt i samband med att den individuella studieplanen revideras. För övrigt följs arbetslivsanknytningen i forskarutbildningen upp i den doktorandenkät som ingår i fakultetsnämndernas systematiska uppföljning av forskarutbildning. Där ställs frågor om ifall doktoranderna anser att deras utbildning förbereder dem för en framtida karriär nationellt och internationellt. Även när det gäller uppföljning och utvärdering av arbetslivsanknytning i forskarutbildningen anser bedömargruppen att lärosätets rutiner och processer kan utvecklas. För att säkerställa arbetslivsanknytning i forskarutbildningen rekommenderas lärosätet att, precis som med jämställdhet, säkerställa att lärosätet beaktar arbetslivsanknytning i samband med att nya individuella studieplaner upprättas och fastställs. Bedömargruppen rekommenderar också lärosätet att överväga att i doktorandenkäten fråga om doktoranderna uppfattar att utbildningen utvecklar beredskapen att möta förändringar i arbetslivet. Det är bedömargruppens uppfattning att det i den finns goda förutsättningar att följa upp hur studenter och doktorander efter några år i arbetslivet upplever att utbildningen bidrog till att utveckla deras beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Samlat omdöme: Godkänt kvalitetssäkringsarbete med förbehåll

Motivering:

Sammantaget visar underlagen att lärosätets kvalitetssäkringsarbete för utbildning endast kan godkännas med förbehåll. Bedömargruppen anser att bedömningsområdena Styrning och organisation samt Student- och doktorandperspektiv inte är tillfredsställande. Därutöver är bedömningsgrunderna som berör att den undervisande personalens kompetens motsvarar utbildningsverksamhetens behov, att lärosätet utifrån kontinuerliga uppföljningar och periodiska granskningar vidtar de åtgärder som krävs för att förbättra och utveckla utbildningarna samt att lärosätet säkerställer att granskningsresultat publiceras och att åtgärder som planeras eller genomförs för att förbättra och utveckla utbildningarna kommuniceras på ett ändamålsenligt sätt med relevanta intressenter inte är uppfyllda. Bedömargruppens uppfattning är att lärosätet kan åtgärda bristerna inom två år.

Inom bedömningsområdet Styrning och organisation menar bedömargruppen att lärosätets arbete

Datum
2023-03-14Reg.nr
411-00342-21

mot ett sammanhållet kvalitetsledningssystem som relateras till lärosätets övergripande mål och strategi i sig är positivt. Samtidigt återstår det arbete med att på ett enhetligt vis beskriva kvalitetsledningssystem, områden, modeller, processer och aktiviteter samt hur de är uppbyggda och sammanlänkade, för att säkerställa kvaliteten i utbildningarna. Bedömargruppen ställer sig också tveksam till att lärosätets interna förbättringscykel i nuvarande form är kvalitetsdrivande nog, för att säkerställa nydanande utbildning av hög kvalitet vid lärosätet. Förbättringsbehov har identifierats inom kvalitetssäkringen av de underlag som ligger till grund för analyser och åtgärder samt i systematiken för att fånga upp och ta till vara åtgärdsbehov i lärosätets kvalitetsarbete.

Bedömargruppens uppfattning är också att det finns brister i systematiken i hur åtgärdsbehov som identifieras igenom kvalitetsledningssystemet tas tillvara enligt lärosätets cykliska modell för ständigt förbättringsarbete (PDSA-cykeln). Bristerna gäller både hur olika PDSA-cykler kopplar till varandra och balansen i cykelns olika steg, där stort fokus ligger på insamling av data och beskrivning av nuläge. Dessutom menar bedömargruppen att lärosätet behöver utveckla systematik som styr hur information som genereras av kvalitetssystemet ska publiceras och kommuniceras samt få spridning både internt och externt. Bedömargruppen menar att två viktiga styrkor för bedömningsområdet är dels det nyligen inrättade kvalitetsrådet som kan ge förutsättningar för att hålla samman och stödja fortsatt utveckling av lärosätets kvalitetsarbete dels att det finns en tydlig koppling mellan delar av kvalitetsledningssystemet och den interna modellen för verksamhetsstyrning. Bedömargruppen menar dock också att förändringen till en treårig uppföljningscykeln samtidigt försvagar kopplingen till modellen för intern verksamhetsplanering som fortfarande följer en tvåårscykel. Vid platsbesöken framkom ingen beredskap hos lärosätet att möta en sådan eventuell försvagning och bedömargruppen rekommenderar därför lärosätet att bevaka utvecklingen.

Inom bedömningsområdet Förutsättningar anser bedömargruppen att lärosätet säkerställer att infrastruktur, studentstöd och läranderesurser är ändamålsenliga för studenternas och doktorandernas lärande samt att stödstrukturerna och resurserna används på ett effektivt sätt. Lärosätet säkerställer också att studenterna och doktoranderna får goda möjligheter och förutsättningar att genomföra sina utbildningar inom planerad studietid. Bedömargruppen har dock funnit att det saknas systematiska rutiner för att följa upp och dokumentera lärarnas högskolepedagogiska och ämnesrelaterade kompetens. Förutsättningarna för kompetensutveckling varierar, och kompetensutveckling ingår inte kontinuerligt som en del av alla lärares tjänstgöring. Bedömargruppen anser att det är viktiga utvecklingsområden som lärosätet behöver åtgärda, för att fullt ut kunna säkerställa att den undervisande personalens kompetens motsvarar utbildningsverksamhetens behov. Bedömargruppen konstaterar att lärosätet valt att inte följa nationella rekommendationer om behörighetskrav på minst 10 veckors högskolepedagogisk utbildning eller motsvarande för alla lärare. Bedömargruppen anser samtidigt att lärosätet på flera sätt tillhandahåller en främjande miljö som ger undervisande personal möjlighet att utveckla både sin högskolepedagogiska kompetens och sin ämneskompetens.

Inom bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat anser bedömargruppen att lärosätet har en tydlig ansvarsfördelning samt ändamålsenliga rutiner och processer för utformning, utveckling, inrättande och nedläggning av utbildningar. Det finns ett etablerat arbete med målmatriser för analys av utbildningarnas koppling mellan nationella och lokala mål. Däremot anser bedömargruppen att lärosätet kan förtydliga det systematiska arbetet med att säkerställa kopplingen mellan mål, lärandeaktiviteter och examinationer. Lärosätets arbete för att uppmuntra studenterna att ta en aktiv roll i lärandeprocesserna och hur det på olika sätt återspeglas i examinationerna utgår från det interna ramverket Pedagogisk idé och CDIO (ingenjörsutbildningarna). Bedömargruppen menar att lärosätet kan tydliggöra processen för att säkerställa studentaktivt lärande i det praktiska genomförandet av undervisning och examination. En ändamålsenlig grund för ett nära samband mellan forskning och utbildning är lärosätets modell för att organisera, strukturera, leda och följa upp kvalitet i definierade forskningsämnen som leds av en ämnesföreträdare med ansvar för både forskning och utbildning inom ämnet, enligt bedömargruppen.

Datum
2023-03-14Reg.nr
411-00342-21

Bedömargruppen har inte fått belägg för att lärosätets utifrån kontinuerliga uppföljningar och periodiska granskningar systematiskt genomför de åtgärder som krävs för att förbättra och utveckla utbildningarna. Granskningen visar att de åtgärder som görs utifrån de interna uppföljningarna i första hand innebär strategiska beslut av universitetsövergripande karaktär och mer sällan gäller praktiska utvecklingsarbete i respektive utbildning. Utbildningsspecifika åtgärder är inte på ett systematiskt vis synliggjorda i lärosätets dokumentation, exempelvis i institutionernas verksamhetsplaner, programrådsprotokoll och kursrapporter. Mot bakgrund av det menar bedömargruppen att lärosätet bör analysera om kvalitetsledningssystemet i sin nuvarande form i första hand är stöd för högsta ledningens beslut i övergripande och strategiska frågor, exempelvis organisationsförändringar och strategiska satsningar, och i andra hand är stöd för utbildningsnära kvalitetsarbete.

Bedömargruppen konstaterar att det finns kanaler för att publicera och definierade forum för att kommunicera granskningsresultat och åtgärdsplaner, men saknar systematik i hur information som genereras av kvalitetsledningssystemet publiceras, kommuniceras och får spridning till interna och externa intressenter. Det gäller inte minst kommunikation och återkoppling till studenterna genom programråden, men också publicering och kommunikationsarbete i relation till externa intressenter.

Bedömargruppen anser att de senaste årens förbättringsarbete inom bedömningsområdet Jämställdhet har fått genomslag i lärosätets verksamhet. Både praktiska och strategiska satsningar inom ramen för lärosätets jämställdhetsarbete visar att jämställdhetsfrågan nu är en viktig kvalitetsfaktor inom både kärn- och stödverksamhet. Lärosätet har med de dokumenterade rutiner och processer som finns framtagna integrerat jämställdhet i lärosätets kvalitetssäkringsarbete och på ett tillfredställande sätt säkerställt att jämställdhet beaktas i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande. Granskningen visar också att lärosätets rutiner och processer för uppföljning ger förutsättningar för ett kontinuerligt förbättrings- och utvecklingsarbete inom jämställdhetsområdet, men att lärosätet bör involvera studenterna mer i jämställdhetsarbetet.

Inom bedömningsområdet Student- och doktorandperspektiv anser bedömargruppen att en styrka är att lärosätet har tydliga övergripande riktlinjer för student- och doktorandinflytande, som revideras varje år tillsammans med studenterna och doktoranderna, samt regelbundna informella möten med universitetets högsta ledning. Granskningen visar dock att de förtroendevalda studenterna är högt belastade, vilket studentkårerna behöver stöd av lärosätet med att hantera utan att begränsa studenternas möjligheter och förutsättningar för inflytande. Lärosätet behöver också hantera konsekvenserna av att två kårer beviljats kårstatus, exempelvis i fråga om de båda kårernas möjlighet till representation i beredande och beslutande organ. Dessutom bör lärosätet förbättra studentinflytandet för studenter som inte är förtroendevalda eller har representationsuppdrag. Lärosätet lyfter själv fram att kursvärderingar, programråd och enkäten Nöjd student index är centrala för studenternas inflytande. Lärosätet behöver säkerställa att dessa former av studentinflytande genomförs och systematiskt återkopplas till studenterna enligt den fastställda ordningen. Lärosätet behöver också genomföra fler åtgärder som är kopplade till svarsfrekvensen i enkäterna. Vid lärosätet finns ett stort antal icke svensktalande doktorander, där språkfrågan är avgörande för möjligheten till inflytande. Bedömargruppen ser också behov av ett oberoende doktorandombud.

Bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan är tydligt beskrivet i lärosätets styrande dokument. Bedömargruppen anser att den verksamhet som bedrivs vid lärosätet har en tydlig arbetslivsanknytning samt att samverkan med omgivande samhälle utgör en bärande princip och viktig kvalitetsfaktor för lärosätets utbildningar, vilket är en styrka. Lärosätets strategiska partnerskap och avsiktsförklaringar spänner över en stor bredd av lärosätets verksamhet och skapar goda förutsättningar för studenter och forskarstuderande att under sin utbildningstid komma i kontakt med arbetslivet, enligt bedömargruppen.

Bilaga 1

Schema för det första platsbesöket

Onsdag den 11 maj

Tid	Rubrik	Personer
08:00-08:30	Bedömargruppen samlas	Bedömargruppen och UKÄ
Pass 1 08:30-09:15	Inledande samtal med lärosätets ledning	Rektor Prorektor Högskoledirektör
09:15-09:30	Bedömargruppen sammanträder	Bedömargruppen och UKÄ
Pass 2 09:30-10:15	Företrädare för studenterna och doktoranderna/studentkåren	Kårordförande Teknologkåren Kårordförande Luleå studentkår Ordf. Doktorandsektionen Utbildningsenhetens ordförande Teknologkåren samt representant i kvalitetsråd och fakultetsnämnd Vice kårordförande Luleå studentkår samt representant i fakultetsnämnd
10.15-10.30	Bedömargruppen sammanträder	Bedömargruppen och UKÄ
Pass 3 10:30-11.15	Ordföranden fakultetsnämnderna Dekaner och Prodekaner	Dekan Tekniska fakultetsnämnden Prodekan Tekniska fakultetsnämnden Prodekan Filosofiska fakultetsnämnden
11:15-11:30	Bedömargruppen sammanträder	Bedömargruppen och UKÄ
Pass 4 11:30-12:15	Funktioner inom gemensamt verksamhetsstöd	HR-chef Avdelningschef Kommunikation och samverkan Avdelningschef Student (studievägledare, hälsa, studentservice) Avdelningschef forsknings- och lärandestöd (högskolepedagogiskt centrum, bibliotek, kvalitetssamordnare) Enhetschef högskolepedagogiskt centrum
12:15-13:15	Lunch	Bedömargruppen och UKÄ
Pass 5 13:15-14:15	Prefekter	Institutionen för ekonomi, teknik, konst och samhälle Institutionen för hälsa, lärande och teknik Institutionen för samhällsbyggnad och naturresurser Institutionen för system och rymdteknik Institutionen för teknikvetenskap och

Datum
2023-03-14

 Reg.nr
411-00342-21

		matematik
14:15-14:30	Bedömargruppen sammanträder	Bedömargruppen och UKÄ
Pass 6 14:30–15:15	Huvudutbildningsledare HUL (vice prefekt, fokus utbildning från respektive institution)	Institutionen för ekonomi, teknik, konst och samhälle Institutionen för hälsa, lärande och teknik Institutionen för samhällsbyggnad och naturresurser Institutionen för system och rymdteknik Institutionen för teknikvetenskap och matematik
15:15-15:30	Bedömargruppen sammanträder	Bedömargruppen och UKÄ
Pass 7 15:30–16:15	Utbildningsledare för forskarutbildning (ULF)	Institutionen för ekonomi, teknik, konst och samhälle Institutionen för hälsa, lärande och teknik Institutionen för samhällsbyggnad och naturresurser Institutionen för system och rymdteknik Institutionen för teknikvetenskap och matematik
16:15-17:00	Bedömargruppen sammanträder	Bedömargruppen och UKÄ

Torsdag den 12 maj

Tid	Rubrik	Personer
8.30-9:30	Bedömargruppen samlas	Bedömargruppen och UKÄ
Pass 9 9.30 -10:15	Arbetslivsföreträdare utbildning och forskning och ansvariga för samverkan/arbetslivsanknytning (t.ex. centrala samverkans-partners, arbetsgivare som tar emot studenter, VFU-organisationsrepresentant)	Chef samverkan och studentrekrytering på LTU VFU-ansvarig lärarutbildningar, LTU Regionens VFU-samordnare Arbetslivsföreträdare i filosofiska fakultetsnämnden
10:15 - 10:30	Bedömargruppen sammanträder	Bedömargruppen och UKÄ
Pass 10 10.30 – 11.15	Representanter från styrelsen	Ordförande Vice ordförande Ledamot Malmö universitet Lärrarrepresentant
11.15 - 11.30	Bedömargruppen sammanträder	Bedömargruppen och UKÄ
Pass 11 11.30 - 12.15	Ämnesföreträdare	Institutionen för ekonomi, teknik, konst och samhälle Institutionen för hälsa, lärande och teknik Institutionen för samhällsbyggnad och naturresurser Institutionen för teknikvetenskap och matematik

Datum

2023-03-14

Reg.nr

411-00342-21

12.15 - 12.30	Bedömargruppen sammanträder	Bedömargruppen och UKÄ
Pass 12 12.30 - 13.15	Avslutande pass med ledningen	Rektor Prorektor Högskoledirektör
13:15-14:00	Lunch på lärosätet	Bedömargruppen och UKÄ
14:00-15:30	Bedömargruppen sammanträder	Bedömargruppen och UKÄ
15:30-17	Rundvisning på Campus	

Bilaga 2

Schema för det andra platsbesöket

Alla intervjuer sker på Zoom.

Tisdag den 20 september 2022

Tid	Rubrik	Personer
Kl. 8-9.00	Bedömarksgruppen sammanträder	Bedömarksgruppen och UKÄ
Kl. 9-9.45	Doktorander	Representanter från ämnena Pedagogik, Prospekteringsgeofysik och Energiteknik
Kl. 10-10.45	ULF och Forskare	Representanter från Pedagogik, Prospekteringsgeofysik och Energiteknik
Kl. 11-11.30	Forskningsstrategiutskott, lärarledamöter	Filosofiska fakultetsnämnden Tekniska fakultetsnämnden
Lunch	Lunch	Bedömarksgruppen och UKÄ
Kl. 12.45-13.30	Prefekter	Institutionen för ekonomi, teknik, konst och samhälle Institutionen för hälsa, lärande och teknik Institutionen för samhällsbyggnad och naturresurser Institutionen för teknikvetenskap och matematik
Kl. 13.45-14.30	Ämnesföreträdare som täcker fördjupningsspåren för både forskning och utbildning	Representanter för Sociologi, Energiteknik, Pedagogik och Prospekteringsgeofysik
Kl. 14.45-17.00	Bedömarksgruppen sammanträder	Bedömarksgruppen och UKÄ

Onsdag den 21 september 2022

Tid	Rubrik	Personer
Kl. 8-9.00	Bedömarksgruppen sammanträder	Bedömarksgruppen och UKÄ
Kl. 9-9.45	Studenter och doktorander i fakultetsnämnd, utbildningsutskott och forskningsstrategiutskott	<u>Tekniska fakultetsnämnden</u> Representanter från Teknologkåren och Doktorandsektionen <u>Utbildningsutskott</u> Representanter från Teknologkåren och Luleå studentkår <u>Forskningsstrategiutskott</u> Representanter från Doktorandsektionen <u>Filosofiska fakultetsnämnden</u> Representanter från Luleå studentkår och Doktorandsektionen
Kl. 10-10.45	Fakultetsnämnd, dekaner och prodekaner	Dekaner Tekniska fakultetsnämnden samt Filosofiska fakultetsnämnden Prodekaner Tekniska fakultetsnämnden samt Filosofiska fakultetsnämnden
Kl. 11-11.45	Kursansvariga och Lärare	Representanter från högskoleingenjörsprogrammet i Energiteknik, Sociologiprogrammet (kandidat) samt civilingenjörsprogrammet i Arkitektur

Lunch	Lunch	Bedömgruppen och UKÄ
Kl. 13-13.45	Studenter i programråd och Studenter på program	Representant från civilingenjörsprogrammet i Arkitektur
Kl. 14-14.45	HUL och ULP på program	Representanter från högskoleingenjörsprogrammet i Energiteknik, Sociologiprogrammet (kandidat) samt civilingenjörsprogrammet i Arkitektur
Kl. 15-17.00	Bedömgruppen sammanträder	Bedömgruppen och UKÄ

Torsdag den 22 september 2022

Tid	Rubrik	Personer
Kl. 8-9.00	Bedömgruppen sammanträder	Bedömgruppen och UKÄ
Kl. 9-9.45	Ledamöter i programråd (ej studenter)	Representanter från högskoleingenjörsprogrammet i Energiteknik, civilingenjörsprogrammet i Arkitektur samt avdelningen Industriellt och hållbart byggande
Kl. 10-10.30	Utbildningsutskott, lärarledamöter	Representanter från utbildningsutskotten för filosofiska fakultetsnämnden samt Tekniska fakultetsnämnden
Kl. 11-15 Inklusive lunch	Bedömgruppen sammanträder	Bedömgruppen och UKÄ
Kl. 15.15-16	Lärosätets ledning	Rektor Prorektor Högskoledirektör
Kl. 16-17	Bedömgruppen sammanträder	Bedömgruppen och UKÄ

Bilaga 3

Fördjupningsspår

Bilaga 1. Granskning av kvalitetssäkringsarbetet avseende utbildning vid Luleå tekniska universitet, Fördjupningsspår (FS).

Fördjupningsspår 1: Hur PDSA-cykeln fungerar i praktiken i lärosätets kvalitetsarbete för utbildning inom en cykel

Process: Lärosätets årshjul, hur PDSA-cykeln fungerar i praktiken i kvalitetsarbetet inom utbildning och hur den kuggar i lärosätets interna utvärderingar av utbildningar (tidigare tvåårscykel och sedermera ändrad till treårscykel) och hur det sedan faller ut på institutionsnivå i VP.

Bedömningsområde: 1 (1.1, 1.4, 1.5, 1.6), 2 (2.4), 3 (3.5, 3.6) och 4

Miljö:

Bedömargruppen har valt att titta på tre program med representation från de två fakulteterna, tre institutioner och två Campus. Högskoleingenjör Energiteknik 180 hp (TFN, institution TVM) vid Campus Skellefteå och Sociologi, kandidat 180 hp (FFN, institution ETKS) vid Campus Luleå och Civilingenjör – Arkitektur 300 hp (TFN, institution SBN) vid Campus Luleå. Genom att utgå ifrån programrådets arbete vill bedömarna belysa de olika processerna i kvalitetssäkringsarbetet för utbildning.

Motivering: Genom sina val av program vill bedömarna se kopplingen mellan programrådets årliga arbete, de interna utbildningsutvärderingarna av program som görs av fakultetsnämnden, varav ett av programmen ska genomgå en extern granskning, och hur det sedan faller ut på institutionsnivå i VP.

Genom att följa programrådets arbete under en cykel avser bedömargruppen kunna se programrådets funktion och koppling till PDSA-cykeln (arbete med ständiga förbättringar) i kvalitetssäkringssystemet. Programråden framstår som en bärande del i lärosätets system för kvalitetssäkring och utveckling av utbildning och som en central instans för studentinflytande och arbetslivssamverkan. Genom att följa programrådets arbetsgång för två olika program inom de två fakulteterna och på två olika Campus får bedömargruppen möjlighet att granska hur processen fungerar i praktiken med avseende på uppföljning och åtgärder.

Dokumentation som begärs in från respektive program:

- Kursvärderingsmall och anvisningar för kursvärdering och programråd
- Samtliga kursutvecklingsrapporter
- Målmatris för respektive utbildning
- Agenda och protokoll från samtliga programrådsmöten

- Dokument, protokoll eller annat som exemplifierar hur information från programråden tas om hand i det ständiga förbättringsarbetets fyra faser (planera, genomföra, följa upp, förbättra)
- Dokument, protokoll eller annat som exemplifierar hur programrådets arbete enligt ovan omsatts i åtgärder i verksamhetsplaner
- Dokument, protokoll eller annat som exemplifierar hur programrådets arbete enligt ovan kommunicerats med interna och externa intressenter
- Beslut om att göra en extern granskning av högskoleingenjör-utbildningen Energiteknik

Materialet ovan begärs för följande tidsperiod: senast hela genomförda cykel samt det som finns i pågående cykel

Fördjupningsspår 2: Studentinflytande samt Arbetsliv och samverkan

Process: Den lärosättesgemensamma kursvärderingsmodell och rutin för programråd som lyfts fram som en av de metoder och principer som lärosätets system för kvalitetssäkring och utveckling av utbildning bygger på, för att säkra studentinflytande i det löpande kvalitetsarbetet rörande utbildning.

Följa det utbildningsnära samarbetet med externa representanter och det utbyte som sker mellan relevanta branscher och lärosätets utbildningar som enligt lärosätet sker via programråden.

Bedömningsområde: 4, 5, 6

Miljö:

Bedömargruppen har valt att titta på tre program med representation från de två fakulteterna, tre institutioner och två Campus. Högscoleingenjör Energiteknik 180 hp (TFN, institution TVM) vid Campus Skellefteå och Sociologi, kandidat 180 hp (FFN, institution ETKS) vid Campus Luleå och Civilingenjör – Arkitektur 300 hp (TFN, institution SBN) vid Campus Luleå. Genom att utgå ifrån programrådets arbete vill bedömarna belysa de olika processerna i kvalitetssäkringsarbetet för utbildning.

Motivering:

En lärosättesgemensam kursvärderingsmodell och rutin för programråd lyfts fram som en av de metoder och principer som lärosätets system för kvalitetssäkring och utveckling av utbildning bygger på för att säkra student- och doktorandinflytande i det löpande kvalitetsarbetet rörande utbildning. Programråd är institutionens verktyg för att ha en kontinuerlig dialog mellan utbildningsledare för program (ULP), lärare och utbildningens studenter. Kursvärderingar och programråd ger studenterna förutsättningar att ha inflytande över sin utbildning enligt lärosätets självvärdering. Lärosätet uppger även i självvärderingen att det utbildningsnära samarbetet med externa representanter i första hand sker via programråden. Ansvariga funktioner inom institutionernas utbildningsorganisation, ULP och ULK bjuder regelbundet in arbetslivsrepresentanter från relevanta branscher och i vissa fall även alumner till programråden. Information till externa målgrupper sker också via externa representanter i programråd.

Dokumentation som begärs in från respektive program:

- Samma som för fördjupningsspår 1
- Kallelser/inbjudningar till programrådets möten

Materialet ovan begärs för följande tidsperiod: senast hela genomförda cykel samt det som finns i pågående cykel

Bilaga 4

Lärosätets svar på delning av preliminärt yttrande

Delning av preliminärt yttrande

Rektor

Avdelning
UtvärderingsavdelningenHandläggare
Andreas Boberg
+46 8 563 085 83
andreas.boberg@uka.se

Universitetskanslersämbetets granskning av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete avseende utbildning

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande**Lärosäte: Luleå tekniska universitet**

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellerna nedan vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut med ytterligare rader. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det i detta skede av utvärderingsprocessen *inte* är möjligt att komplettera med *ny* information som inte ingått i de ursprungliga underlagen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, inte 45.

Luleå tekniska universitet (LTU) har läst bedömargruppens preliminära yttrande angående granskningen av LTU:s kvalitetssäkringsarbete avseende utbildning. Utöver nedanstående synpunkter har Luleå tekniska universitet inga anmärkningar på eventuella sakfel i det preliminära yttrandet.

Bedömningsområde: Styrning och organisation			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Förutsättningar			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
10	4	12	SUHF:s rekommendation är 10 veckors heltidsstudier, vilket förvisso motsvarar 15 hp men högskolepoäng anges ej i SUHF REK 2016:1.
11	3	2	Samma som ovan

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
23	2	5-13	Det som beskrivs är uppföljning av utbildning på grund- och avancerad nivå, inte utbildning på forskarnivå som inledningen av stycket antyder.

Bedömningsområde: Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Student- och doktorandperspektiv			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
28	4	4	Det står; ”...problem med att inte alla studenter får tillgång till kursvärderingarna” Alla studenter har tillgång till kursvärderingarna eftersom de ligger på den öppna på webben tillgänglig för alla LTU-studenter. Se sidan 19 och 20 i självvärderingen

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering